

MAGYAR

KÖZLÖNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

Budapest,
2007. december 12.,
szerda

173. szám

Ára: 588,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
101/2007. (XII. 12.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 13018
102/2007. (XII. 12.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 13024
103/2007. (XII. 12.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata 13030
85/2007. (XII. 12.) ME h.	A Magyar–Szász Gazdasági Együtműködési Vegyes Bizottság magyar tagozata elnökének felmentéséről és kinevezéséről 13036
	A Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány Alapító Okirata (módosításokkal egységes szerkezetben) 13036
	A pénzügyminiszter pótpályázati felhívása Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság tagsági tisztségének betöltésére 13042
	A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság közleménye 13043

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 101/2007. (XII. 12.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján – *dr. Trócsányi László* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 171/2007. (VII. 18.) OVB határozatát helybenhagyja.

2. Az Alkotmánybíróság az érdemi indokolást, valamint a határozott kérelmet nem tartalmazó kifogásokat érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A magánszemély kezdeményező 2007. július 9-én ügydöntő országos népszavazás kiírását kezdeményező aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be e-mail útján az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából a következő kérdésben: „Egyetért-e Ön azzal, hogy egyes vény nélkül is kapható gyógyszereket a gyógyszerárakon kívül is lehessen forgalmazni?” Az OVB az aláírásgyűjtő ívet a 2007. július 18-i ülésén hozott, 171/2007. (VII. 18.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) hitelesítette. Az OVB az OVBh. indokolásában rámutatott arra, hogy az OVBh. által vizsgált kezdeményezéssel egy időben, megegyező tartalommal egy másik országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívet is benyújtottak. Megállapította: „az Országos Választási Bizottságot sem az Alkotmány, sem a tör-

vény nem hatalmazza fel tehát arra, hogy ugyanazon tartalmú kérdésekben az egyik kérdés – fentiek szerinti – hitelesítéséig bármiféle időrendiségre hivatkozva megtagadja a másik kérdés hitelesítését. Ennek megfelelően a két, azonos tárgyú kérdést külön-külön kellett megvizsgálnia, hogy megfelelnek-e az Alkotmányban és az Nsztv.-ben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek, illetőleg nem ütköznek-e az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt tilalmakba.”

Az OVBh. közzétételére a Magyar Közlöny 2007. július 20-án megjelent, 2007. évi 96. számában került sor.

II.

Az OVB az OVBh. meghozatalának napján még két, ugyanazon kezdeményező által benyújtott, ügydöntő országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítéséről döntött, 172/2007. (VII. 18.) OVB határozat és 173/2007. (VII. 18.) OVB határozat számon. Az Alkotmánybírósághoz – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – tizennégy kifogás érkezett az OVBh.-hoz kapcsolódóan, melyek közül nyolc egy kifogáson belül mindhárom, fent említett OVB határozat ellen irányult. Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (2) bekezdése alapján az egyes OVB határozatokra vonatkozó kifogásokat külön-külön ügyszámon iktatta. Jelen határozatnak az OVBh. ellen benyújtott kifogás a tárgya.

Az OVBh. megsemmisítésére és az OVB új eljárásra utasítására irányuló tizennégy kifogást az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy ugyanazon OVB határozat ellen irányulnak – az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el. A kifogások 2007. július 19-i, 20-i, 23-i, 24-i, 26-i, 27-i, 30-i, 31-i, augusztus 3-i keltezéssel 2007. július 20-án, 23-án, 25-én, 26-án, 27-én, 30-án, 31-én, augusztus 1-jén, 2-án, 3-án érkeztek az OVB-hez, 2007. július 24-én, 26-án, 27-én, 30-án, 31-én, augusztus 1-jén, 2-án, 6-án pedig az Alkotmánybíróságra. Tekintettel arra, hogy az OVBh. közzétételére 2007. július 20-án került sor, a határidő 2007. augusztus 7-én járt le, így az OVBh. ellen benyújtott kifogások a törvényes határidőn belül érkeztek.

Több kifogás benyújtója amiatt kéri az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását, mivel az OVB nem alkalmazta a megelőzés elvét, és úgy hitelesítette a vizsgált népszavazási kérdést, hogy korábban már egy tartalmilag azzal megegyező kérdést hitelesített. Álláspontjuk szerint az Nsztv. 12. §-a alapján kizárt, hogy azonos tárgykörben, ám ellentétes tartalommal benyújtott kezdeményezésekről egyidőben népszavazást lehessen tartani. „Az esetlegesen ellentétes jogalkotási kötelezettség veszé-

lyezteti a jogbiztonságot, sérti a népszuverenitást, valamint ellentmond a közvetlen hatalomgyakorlás népszavazásban megnyilvánuló kivételes elsődlegességének. [...] Az ellentétes tartalmú kérdések kapcsán az Országgyűlés alkotmányos kötelezettségének eleget tenni nem tudna. Ez [...] a jogállamiság alapvető követelményét, a jogbiztonságot is veszélyezteti”. Egy másik kifogás szerint „az OVB tehát nem a hatályos törvények szerint járt el akkor, amikor az azonos tartalmú kérdéseket egymástól függetlenül vizsgálta, s nem a megelőzés elvét alapul véve a korábban előterjesztett kezdeményezés ügyében határozott, megvárva a később előterjesztett kezdeményezés esetében – akár eljárásának fölfüggesztése révén is – az előbbi kezdeményezés sorsának kimenetelét”. Nézete szerint az, hogy az OVB az azonos tárgykörökben benyújtott népszavazási kezdeményezéseket külön-külön vizsgálta, felvetheti a jogalkotói egyértelműség követelményének sérelmét is. Ezért álláspontja szerint az OVBh. – a 169/2007. (VII. 18.) OVB határozattal együtt és azzal összefüggésben – sérti a Ve. 3. § d) pontját. Többen hivatkoztak arra, hogy az OVB eltért korábbi gyakorlatától akkor, amikor azonos tárgykörben benyújtott több népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát is hitelesítette. Az egyik kifogás – az OVBh.-ban leírtakkal szemben – vitatta azt, hogy az aláírásgyűjtő ív benyújtása valóban egyidejűleg történt-e.

Több kifogás szerint a kérdés megfogalmazása nem felel meg az egyértelműség követelményének, arra nem lehet egyértelmű választ adni. Hivatkoznak arra, hogy a kezdeményezés nem jelöli meg pontosan, hogy mely vénynélküli gyógyszerek gyógyszerháron kívüli forgalmazását kívánják a népszavazással elérni; ezáltal a megfogalmazás túlságosan tág és pontatlan. Nem dönthető el a kérdés alapján az sem, hogy pontosan mit takar a gyógyszerháron kívüli forgalmazás fogalma. Így – álláspontjuk szerint – akár pl. piacon, kocsmákban vagy oktatási intézményben is lehetne forgalmazni. Más kifogás szerint a kérdés azért megtévesztő és azért nem felel meg az egyértelműség követelményének, mivel egyes vény nélkül is kapható gyógyszereket már a hatályos szabályozás szerint is lehet a gyógyszerháron kívül forgalmazni, így a valóság-ellentétes látszatot kelt.

Több kifogás szerint azért kellett volna az OVB-nek a kezdeményezést elutasítania, mivel a népszavazás kezdeményezője az aláírásgyűjtő ívet elektronikus levél formájában nyújtotta be, az nem tartalmazza az aláírását és így nem hiteles. Álláspontjuk szerint a kezdeményezés emiatt nem felel meg a törvényi feltételeknek.

Az egyik kifogás benyújtója a Ve. 3. § d) pontjának, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelmét látta a kezdeményezésben. Hivatkozott a kezdeményező magánszemély sajtónyilatkozataira, amelyek – állítása szerint – arra utalnak, hogy a kezdeményező „valódi szándéka [...] arra irányult], hogy gátat vessen a Fidesz–KDNP által előterjesztett kérdések elé. Így tehát visszaélt a népszavazás kezdeményezéséhez való jogával,

hiszen a jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használta fel”. „A népszavazáshoz való jogát olyképpen és a célból gyakorolta, hogy ezzel más választópolgárok népszavazáshoz való jogát ellehetetlenítse, csorbítsa”. Más kifogás szerint a népszavazási kérdés amiatt, hogy azt a Fidesz–KDNP kezdeményezéssel egyidejűleg vetették fel, a szavazók szándékos megzavarását szolgálja, lejárhatja a népszavazás intézményét.

A kifogást benyújtó hivatkozik továbbá arra is, hogy a „kérdésben lefolytatott eredményes, a kérdésre igenlő választ adó népszavazás olyan bizonytalan határidejű törvényhozási moratóriumra kötelezné az Országgyűlést, amely csak a hatályos Alkotmányban a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatásával kaphat alkotmányos alapot. Ez álláspontom szerint a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege miatt a hitelesítés akadályát képezi”.

Kifogást nyújtott be egy magánszemély amiatt, mert – az e-mail formátum következtében – nem lehet objektíven és egyértelműen megállapítani, hogy a kezdeményezést mikor nyújtották be. Nézete szerint nem bizonyítható, hogy erre nem a „védett” időszakban [2007. július 9-én 16.00 óráig] került sor, ezért az OVB-nek vissza kellett volna utasítania a kezdeményezést. Egy másik kifogás alapján a korábban hitelesített, hasonló témájú kérdésben való aláírásgyűjtésre rendelkezésre álló négy hónapos határidőre tekintettel újabb kérdést csak a határidő lejártát követő napon lehetett volna benyújtani.

Végül érkeztek az Alkotmánybírósághoz olyan kifogások, amelyek nem tartalmaztak határozott kérelmet az OVBh. megsemmisítésére, vagy nem jelölték meg, hogy az OVBh.-ban szereplő kérdés miért nem felel meg az alkotmányi és törvényi feltételeknek. Az egyik ilyen kifogás szerint a kérdés felvetése felesleges és értelmetlen, célja a népszavazás megzavarása és a szavazók elbizonytalanítása. Egy másik kifogás szerint a gyógyszerek gyógyszerháron kívüli forgalmazására irányuló kérdés „sérti és veszélyezteti a betegek érdekeit, egészségét, csak a forgalmazók profitordekeit szolgálja igen szavazat esetén”. Hivatkozik pl. a gyógyszerhamisítás, illetve a gyógyszerek szavatossági ideje meghamisításának a lehetőségére. A harmadik magánszemély az OVB-t és annak eljárását, jogértelmezését általánosságban kifogásolta. A negyedik ilyen kifogás szerint mivel az elektronikus levelet egy egyetemi tanszéken található számítógépről küldték, ezért a kezdeményező nem magánszemélyként járt el, hanem egyetemi alkalmazottként tiltott politikai tevékenységet folytatott. Az ötödik ilyen kifogás a következőket tartalmazza: „INDIKÁS! (sic!) Hunnia fővárosa nem Ószöd! Elég volt a sok-sok hazugságokból! Hunnia kirablásából! K.L. Eltárs kérdései ezeket kívánja szentesíteni,- olyan módon, melyet Én nem tudok megtenni,- közvetlenül E-mailt küldeni az OVB-nek!”

III.

Az Alkotmánybíróság az OVBh. ellen benyújtott kifogást az Alkotmány, a Ve. és az Nsztv. alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

1. Alkotmány:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

„28/C. § (2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.”

„28/E. § Országos népszavazás elrendezésére irányuló állampolgári kezdeményezés esetén négy hónapig, országos népi kezdeményezés esetén két hónapig lehet aláírást gyűjteni.”

2. Nsztv.

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

- a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
- b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,
- c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,
- d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.

12. § Ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya (2. §), illetőleg népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés (9. §)

- a) a népszavazás megtartásáig, vagy
- b) a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg
- c) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig.

13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

(2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”

3. Ve.:

„3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

- d) jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás”

„4. § (3) Az e törvényben meghatározott határidők jogvesztők, azok – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – a határidő utolsó napján 16 órakor járnak le.”

„77. § (1) Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat. [...]

(2) A kifogásnak tartalmaznia kell

- a) a jogszabálysértés megjelölését,
- b) a jogszabálysértés bizonyítékait,
- c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,

d) a kifogás benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

[...]

(5) Ha a kifogás elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. [...]

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„149. § E törvény alkalmazásában

i) kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották”

IV.

A kifogások nem megalapozottak, ezért az Alkotmánybíróság az OVBh.-t, az aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének *a)–c)* pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

2. Az Alkotmánybíróság a kifogás elbírálása során kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a népszavazásra feltenni kívánt, konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi, illetve törvényi feltételeknek, és az OVB eljárása egyébként törvényes volt-e. Az egyik kifogás alapján az OVB azért nem a hatályos törvényeknek megfelelően járt el, mert az azonos tárgykörben benyújtott kezdeményezéseket külön-külön, és nem egymással összefüggésben vizsgálta. Álláspontja szerint az OVB-nek az azonos tárgyú kezdeményezések esetén a megelőzés elvét kellett volna alkalmaznia. Az Alkotmánybíróság 57/2004. (XII. 14.) AB határozatában (ABH 2004, 809, 815.) már rámutatott, hogy az Nsztv. 12. §-ában megfogalmazott tilalom csak arra az esetre vonatkozik, ha az azonos tárgyú népszavazási kérdést már hitelesítették [vagyis a Ve. 118. § (1) bekezdése alapján azt az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látta el]. A Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az OVB a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül köteles hitelesíteni. Sem az Nsztv., sem a Ve. nem rendelkezik azonban arról az esetről, ha az újabb népszavazási kezdeményezést az előző hitelesítése előtt nyújtották be. Az OVB – csakúgy, mint az Alkotmánybíróság – kizárólag csak azt vizsgálhatja tehát, hogy a konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi feltételeknek. Törvényi szabályozás hiányában az OVB az OVBh.-val elbírált kérdés esetében nem alkalmazhatta a megelőzés elvét. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást, amely az OVB eljárásának törvényellenességét amiatt kérte megállapítani, mivel a megegyező tárgyú kérdések hitelesítésének esetében nem alkalmazta a megelőzés elvét.

3. Több kifogás szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott egyértelműség követelményének. Álláspontjuk szerint nem egyértelmű a jogalkotó számára, hogy milyen jogalkotói kötelezettség terheli akkor, ha az azonos tárgykörben, ám ellentétes megfogalmazással benyújtott népszavazási kezdeményezések mindegyike az igen szavazatok többségével záruló eredményes ügyszavazati népszavazással zárulna. Ez egyben a népszavazás intézményének kiüresedésével és a jogállamiság sérelmével is járna, és elmentendana „a közvetlen hatalomgyakorlás népszavazásban megnyilvánuló kivételes elsődlegességének” a kifogásokat benyújtók szerint. Az OVB – csakúgy, mint az Alkotmánybíróság – az Alkotmány és a Ve. alapján kizárólag csak azt vizsgálhatja, hogy a konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi feltételeknek. Az azonos tárgykörben benyújtott népszavazási kezdeményezések kezdeményezőinek felelőssége, hogy a népszavazási kampányidőszakban felhívják az állampolgárok figyelmét döntéseik esetleges következményeire.

Több kifogás szerint a kérdés azért sem felel meg az egyértelműség követelményének, mert arra nem lehet egyértelmű választ adni, a megfogalmazás túlságosan tág és pontatlan abban a vonatkozásban, hogy pontosan mely vény nélkül is kapható gyógyszereket kellene a gyógyszertárakon kívül is forgalmazni, és a gyógyszertárakon kívül hol kerülhetne sor a gyógyszerek árusítására. Az egyik kifogás rámutat arra, hogy a kérdés azért megtévesztő, mert már jelenleg is lehet gyógyszertárakon kívül gyógyszer vásárolni.

Az Alkotmánybíróság az 51/2001. (XI. 29.) AB határozatában a kérdés egyértelműségének vizsgálatához kapcsolódóan az alábbiakat állapította meg: „az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a népszavazáshoz való jog alapny jogi jellegéből következően és e politikai jog teljesebb érvényesülése érdekében a népszavazásra szánt kérdés egyértelműségének megítélésakor jogorvoslati eljárása során az Alkotmánybíróságnak megszorítóan kell értelmeznie saját hatáskörét. A népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája az egyértelműség. Az egyértelműség követelményének vizsgálata ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdés egyértelműen megválaszolható-e, azaz eldöntendő kérdés esetében arra »igen«-nel vagy »nem«-mel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen. (...) A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség. Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban rögzített – alkotmányos korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Az egyértelműség követelményéből csupán az következik, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni: terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen”. [ABH 2001, 392, 396.]

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés – fenti értelemben vett, megszorítóan értelmezett – egyértelműségét nem befolyásolja az, hogy nem jelöli meg pontosan a gyógyszertárakon kívül is forgalmazható gyógyszereket, illetve a forgalmazás lehetséges helyszíneit. A kérdés valódi tartalma egyértelműen az, hogy a

vény nélküli gyógyszereket gyógyszerárakon kívül is lehessen árusítani. Az, hogy erre már a hatályos szabályozás alapján is van lehetőség, ezt a lényegi tartalmat nem érinti, nem változtatja meg, így a kérdésnek csak egyfajta értelmezése van, arra »igen«-nel vagy »nem«-mel egyértelműen válaszolni lehet. Eredményes, a felvetett kérdést többségében támogató népszavazás esetén az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e, és ha igen, milyen tartalmú jogalkotói kötelezettség. Azt, hogy konkrétan mely gyógyszereket, milyen feltételek betartása mellett és milyen helyszíneken lehet árusítani a gyógyszerárakon kívül is, a törvényalkotó jogosult eldönteni.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyek amiatt kérték az OVBh. megsemmisítését, mert a népszavazási kérdés nem felel meg az egyértelműség Nsztv.-ben foglalt követelményének.

4. Több kifogás hivatkozik arra, hogy a kérdés hitelesítését azért kellett volna az OVB-nek megtagadnia, mert az aláírásgyűjtő ívet elektronikus levél formájában nyújtották be, így az nem tartalmaz aláírást és nem hiteles. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Ve., és az ez alapján kiadott BM rendelet csak az aláírásgyűjtő ív tekintetében tartalmaz formai előírásokat. Azt, hogy a kezdeményezést (amelyhez csatolni kell az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát) milyen formában kell benyújtani, vagy hogy tartalmaznia kell-e az aláírásgyűjtő ív hitelesítését kezdeményező személy saját kezű aláírását, nem szabályozza jogszabály. Ebből következően nem kizárt az, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének kezdeményezése elektronikus levél formájában történjék. A kezdeményezésnek természetesen tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyek alapján az OVB eldöntheti és kétség esetén ellenőrizheti, hogy a kezdeményező személye megfelel-e a Ve. 149. § i) pontjában foglalt követelményeknek (vagyis létező magánszemély vagy szervezet-e a kezdeményező). Az elektronikus levél, amelyben az OVBh. által elbírált kezdeményezést benyújtották, tartalmazta a kezdeményező családi és utónevét, valamint lakcímét.

Tekintettel arra, hogy jogszabály nem zárja ki a népszavazás aláírásgyűjtő íve hitelesítésének elektronikus levél formájában való benyújtását, és jogszabály nem írja elő ennek formai feltételeit, és konkrétan a benyújtó levél saját kezű aláírásának a kötelezettségét, az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, melyek azon alapultak, hogy a kezdeményezést elektronikus levél formájában nyújtották be.

5. Az egyik kifogás hivatkozik arra, hogy a kezdeményező megsértette a Ve. 3. § d) pontjába foglalt, jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét, mivel a népszavazáshoz való jogát azért gyakorolta, hogy így más választópolgárok népszavazáshoz való jogát ellehetetlenítse. Véleményét a kezdeményező sajtónyilatkozataira alapozta. Szintén ez utóbbiak alapján más kifogások szerint a kérdés felvetése a szavazók szándékos megzavarását, a népszavazás intézményének lejáratását szolgálja.

Mint ahogy arra az Alkotmánybíróság jelen határozatának IV. részében már több helyen is rámutatott, az OVB és az Alkotmánybíróság kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi feltételeknek. Sem az OVB, sem az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja tehát, hogy a kezdeményezőnek mi volt a vélt vagy valós motivációja a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának az OVB-hez hitelesítés céljából történő benyújtásakor, kivéve, ha a kérdésből magából kiderül, hogy annak felvetése nyilvánvalóan nem jóhiszemű, és ellentétes a népszavazás rendeltetésével.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyek azért kérték az OVBh. megsemmisítését, mert a kérdés ismételt felvetése a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe ütközik.

6. Az egyik kifogást benyújtó hivatkozott arra, hogy az eredményes, sikeres népszavazás „olyan bizonytalan határidejű törvényhozási moratóriumra kötelezné az Országgyűlést, amely csak a hatályos Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatásával kaphat alkotmányos alapot”. Ezért a kérdés – álláspontja szerint – burkoltan alkotmánymódosítást eredményez.

Az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapította: „mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes üggyöntő országos népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényalkotásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni. Az Országgyűlés nem szabályozta továbbá, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni újabb népszavazást.” (ABK 2007. május, 387.) Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása semmiképpen sem eredményezheti azt, hogy ezáltal egy, az Alkotmányban biztosított alanyi jog – vagyis a népszavazás kezdeményezéséhez való jog – gyakorlása általánosan, minden esetben, bizonytalan időre (vagyis addig, amíg a szükséges szabályozás meg nem születik) lehetetlenné váljék. Ebből következően az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja, hogy a moratórium törvényi hiánya kihat-e a konkrét népszavazási kérdésre.

Az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozata egyértelműen a törvényalkotóra bízta annak eldöntését, hogy a népszavazás eredménye mennyi ideig és milyen módon kösse az Országgyűlést; a törvényalkotónak az új szabályozásban értelemszerűen rendeznie kell a kifogást benyújtó által felvetett kérdést is. Tekintettel arra, hogy a kötőerő kérdése nem igényel alkotmányi szintű szabályozást, így hiánya nem jelenti azt, hogy az eredményes népszavazás az Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései módosítását vonja maga után.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság azt a kifogást is elutasította, amely az OVBh. burkolt alkotmánymódosítást kiváltó jellege miatt kérte annak megsemmisítését.

7. Több kifogás kérte az OVBh. megsemmisítését arra alapozva, hogy a kezdeményezés beérkezése idejének megállapítása nem megfelelően történt. A Ve. 4. § (3) bekezdése alapján a korábbi, hasonló kérdésben folyamatban volt aláírásgyűjtés határideje 2007. július 9-én 16 óra 00 perckor járt le. Az OVB által mellékelte iratokból kitűnik, hogy a kezdeményezés 2007. július 9-én 16 óra 01 perckor érkezett meg elektronikus levél formájában az OVB-hez. Ekkor tehát már nem állt fenn az Nsztv. 12. §-ában megfogalmazott tilalom. Tekintettel arra, hogy eljárásában sem az OVB, sem az Alkotmánybíróság nem alkalmazta a megelőzés elvét, így nincs jelentősége annak, hogy egyidejűnek számít-e az, ha az egyik kezdeményezést 16 óra 00 perckor adják át személyesen, míg a másikat 16 óra 01 perckor küldik meg elektronikus levél formájában.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyek a népszavazási kezdeményezés benyújtásának időpontja miatt kérték az OVBh. megsemmisítését.

8. Több kifogás azon alapult, hogy a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítés céljából történő benyújtására az előző kezdeményezés határidejének lejárt napján, 16 óra 00 perckor került sor. Felvetették, hogy az OVB nem vizsgálta azt, hogy az előző kezdeményezés határideje lejárt-e már az újabb kezdeményezéskor (erre az adott napon 16 óra 00 perckor került sor), másrészt, mivel a benyújtás pontos időpontja „nem objektíválható”, ezért az sem állapítható meg, hogy az OVBh.-val elbírált, vagy a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal elbírált kérdést nyújtották-e előbb be.

Abból, hogy az OVBh. nem utal közvetlenül arra, hogy a második kezdeményezés azután került benyújtásra, hogy az első kezdeményezés esetén lejárt az aláírások benyújtására rendelkezésre álló határidő, még nem következik az, hogy az OVB ezt nem is vizsgálta. Az egyes formai feltételekre általában csak akkor tér ki egy döntés, ha azok hiányoznak. Tekintettel arra, hogy az OVB a konkrét népszavazási kezdeményezés tárgyában érdemben döntött, ebből az következik, hogy a formai feltételeket a tartalmi döntés előtt megvizsgálta és a kezdeményezés megfelelt ezeknek a követelményeknek, az újabb kezdeményezést tehát a korábbi határidejének lejártát követően nyújtották be. Figyelemmel arra, hogy a megelőzés elvének alkalmazására nem került sor, nincs jelentősége annak a kérdésnek, hogy az ugyanazon napon, megközelítően ugyanazon időben benyújtott két népszavazási kezdeményezés közül melyiket [az OVBh.-val vagy a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal elbíráltat] nyújtották be előbb.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyeket a kezdeményezés benyújtásának pontos időpontja miatt nyújtottak be.

9. A Ve. 77. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontja szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését és annak bizonyítékait, (5) bekezdése szerint a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha az elkésett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés *a)–c)* pontjában foglaltakat. Azok a kifogások, amelyek nem jelölik meg pontosan, hogy az OVBh.-ban foglalt kérdés mely alkotmányi vagy törvényi rendelkezéssel ellentétes, illetve az OVB eljárása miatt nem felel meg az alkotmányi és törvényi követelményeknek, nem teljesítik a Ve. 77. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjában foglalt feltételeket. Ugyanígy nem fogadhatók be azok a kifogások, amelyek nem fejtik ki, hogy a kérdés milyen okból ellentétes a megjelölt alkotmányi és törvényi rendelkezésekkel.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – a Ve. 77. § (5) bekezdése alapján – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította azokat a kifogásokat, amelyek nem tartalmaztak határozott kérelmet az OVBh. megsemmisítésére, vagy nem jelölték meg pontosan, nem indokolták, hogy az OVBh.-ban szereplő kérdés miért nem felel meg az alkotmányi és törvényi feltételeknek.

Az Indokolás IV. részében kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság az OVBh. megsemmisítésre, és az OVB új eljárásra kötelezésére irányuló indítványokat elutasította, illetve érdemi vizsgálat nélkül visszautasította, és az OVB 171/2007. (VII. 18.) OVB határozatát, az abban foglalt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., alkotmánybíró *Dr. Bragyova András* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., alkotmánybíró *Dr. Kiss László* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró *Dr. Kukorelli István* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k., alkotmánybíró *Dr. Lévay Miklós* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., alkotmánybíró *Dr. Trócsányi László* s. k.,
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 857/H/2007.

Dr. Trócsányi László alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet sem a határozat rendelkező részével, sem az indokolással, mivel az OVB 171/2007. (VII. 18.) OVB határozatát, figyelemmel a 873/H/2007. AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolásomra, meg kellett volna semmisíteni, és az OVB-t új eljárásra kellett volna utasítani, tekintettel arra, hogy az Nsztv. 12. §-ában foglalt megelőzés elvének figyelembevételével az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya nem kerülhetett volna hitelesítésre.

A jelen ügyben, mint azt a kifogást tevők is kiemelték, és ahogyan azt maga az OVB és a többségi határozat is jelzi, rövid időn belül, azonos kérdéskörben több, hasonló, azonos, vagy egymást kizáró tárgyú kérdésben kezdeményeztek országos népszavazást. Az OVB a 169/2007. (VII. 18.) OVB határozattal már hitelesítette a következő kérdést: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a gyógyszereket csak gyógyszerárban lehessen árusítani?” (Az Alkotmánybíróság a 873/H/2007. AB határozatával helybenhagyta.) Ez a kérdés a jelen határozattal érintett kérdéssel ellentétes tartalmú kérdés, mely korábban hitelesítésre került. Ezt a szituációt álláspontom szerint figyelembe kellett volna venni a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal elbírált kérdés vizsgálatakor. Nem értek egyet a többségi határozat azon álláspontjával, hogy ilyen esetekben az egymással közel azonos tartalmú vagy egymással versengő kérdéseket külön-külön, egymásra tekintet nélkül kell vizsgálni. Álláspontom szerint az, hogy több, azonos, vagy egymást kizáró kérdés kerül a szavazók – és adott esetben az Országgyűlés – elé, mind a választópolgári, mind a jogalkotói szinten felveti az egyértelműség problémáját. Ilyen körülmények között – már az OVB szintjén is – egymásra tekintettel való értelmezésre lett volna szükség az egyértelműség biztosítása végett.

Amennyiben azonos kérdéskörben egymást zavaró kérdések kerülnek rövid időközön belül az OVB elé, a megelőzés elvét alkalmazva kell eldönteni, hogy melyik hitelesíthető a két vagy több, egymással közel azonos vagy egymást kizáró, (választópolgári) és jogalkotói egyértelműtlenséget okozó kérdés közül.

A megelőzés elvének alkalmazása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyes kezdeményezéseket időben egymást követően nyújtják be az indítványozók az OVB-hez, amely ezeket – vélelmezhetően – a benyújtás sorrendjében iktatja. A megelőzés elvének keretein belül ezt követően azt kell eldönteni, hogy a korábban benyújtott kérdés mely időponttól kezdődően „üti ki” az őt követően, azonos témában benyújtott ellentétes (vagy közel azonos) tartalmú kérdés(ek)e)t.

Az Nsztv. 12. §-ában foglalt követelményt az Alkotmánybíróság az 57/2004. (XII. 14.) AB határozatában úgy értelmezte, hogy a jogszabályhelyben említett hitelesítés az a momentum, amikor az Országos Választási Iroda hitelesítési záradékkal látja el az OVB által, és adott esetben

jogorvoslati szakaszban az Alkotmánybíróság által is elbírált aláírásgyűjtő ív mintapéldányát (ABH 2004, 809, 815.). Véleményem szerint az Nsztv. 12. §-ának illetően értelmezésétől az Alkotmánybíróságnak el kellett volna térnie. A jogszabály ugyanis egyértelműen az „Országos Választási Bizottság” általi hitelesítésről szól, ami értelmezésem szerint az OVB határozata meghozatalának a pillanata. Amennyiben az OVB hitelesített egy kérdést, az Nsztv. 12. §-ában szabályozott védelem beáll.

Ennek alapján a jelen határozattal elbírált ügyben a K. L. magánszemély által kezdeményezett kérdés álláspontom szerint nem volt hitelesíthető, mivel ebben a témakörben már volt olyan kérdés, amelyet az OVB ezt a kérdést megelőzően hitelesített, így az az Nsztv. 12. §-a szerinti védelem alatt állt az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítéséről hozott OVB döntés pillanatában. Ezen elv alapján haladva, az adott témakörben a 169/2007. (VII. 18.) OVB határozattal (a 873/H/2007. AB határozattal helybenhagyottan) hitelesített országos népszavazási kezdeményezést követően, az azonos tárgyú körben benyújtott, a korábbiakkal ellentétes vagy közel azonos tartalmú kezdeményezések (köztük a jelen esetben K. L. magánszemély által kezdeményezett kérdés) hitelesítését az OVB-nek a tárgyú körben hozott első határozatától kezdve a védettség ideje alatt meg kell tagadni.

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

**Az Alkotmánybíróság
102/2007. (XII. 12.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitézésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján – *dr. Trócsányi László* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 169/2007. (VII. 18.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közönlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A Fidesz – Magyar Polgári Szövetség, valamint a Kezdeti demokráta Néppárt elnökei – pártjaik nevében – 2007. július 9-én ügyszámú országos népszavazás kiírását kezdeményező aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából a következő kérdésben: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a gyógyszereket csak gyógyszerárban lehessen árusítani?” Az OVB az aláírásgyűjtő ívet a 2007. július 18-i ülésén hozott, 169/2007. (VII. 18.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) hitelesítette. A kezdeményezők ugyanazon beadványukban a kórházak privatizációjával, illetve a termőföld tulajdonával kapcsolatban is megfogalmaztak népszavazási kérdéseket, ezeket az OVB 168/2007. (VII. 18.) OVB határozat és 170/2007. (VII. 18.) OVB határozat számon bírálta el. A jelen vizsgálatnak az OVBh. a tárgya.

Az OVB a hitelesítő határozatában megállapította, hogy az OVBh. által vizsgált népszavazási kérdéssel azonos tartalmú kérdésben, ugyanazon kezdeményezők korábban is benyújtottak hitelesítésre aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, amelyet az OVB hitelesített. Az Alkotmányban meghatározott négy hónapos határidőn belül azonban a kezdeményezők nem nyújtották be a népszavazás kitűzéséhez szükséges megfelelő számú aláírást tartalmazó aláírásgyűjtő íveket.

Az OVB az OVBh.-ban rámutatott továbbá arra is, hogy az OVBh. által vizsgált kezdeményezéssel egy időben, megegyező tartalommal egy másik országos népszavazás kezdeményezésére irányuló aláírásgyűjtő ívet is benyújtottak [melyet a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal bírálta el]. A testület megállapította: „az Országos Választási Bizottságot sem az Alkotmány, sem a törvény nem hatalmazza fel tehát arra, hogy ugyanazon tartalmú kérdésekben az egyik kérdés – fentiek szerinti – hitelesítéséig bármiféle időrendiségre hivatkozva megtagadja a másik kérdés hitelesítését. Ennek megfelelően a két, azonos tárgyú kérdést külön-külön kellett megvizsgálnia, hogy megfelelnek-e az Alkotmányban és a Nsztv.-ben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek, illetőleg nem ütköznek-e az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt tilalomba.”

Az OVBh. közzétételére a Magyar Közlöny 2007. július 20-án megjelent, 2007. évi 96. számában került sor.

II.

Az Alkotmánybírósághoz – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – nyolc kifogás érkezett, melyek mindegyike egy kifogáson belül egyszerre irányult mindhárom, ugyanazon kezdeményezők által benyújtott népszavazási

kérdés hitelesítése tárgyában hozott OVB határozat ellen. [Vagyis egy kifogáson belül fejtették ki érveiket a 168/2007. (VII. 18.) és 170/2007. (VII. 18.) OVB határozattal, valamint az OVBh.-val szemben.] Az Alkotmánybíróság – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (2) bekezdése alapján – az egyes OVB határozatokra vonatkozó kifogásokat külön-külön ügyszámon iktatta. A jelen határozatában a kifogásokat az OVBh. [vagyis a 169/2007. (VII. 18.) OVB határozat] vonatkozásában vizsgálta.

Az OVBh. megsemmisítésére és az OVB új eljárásra utasítására irányuló nyolc kifogást az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy ugyanazon OVB határozat ellen irányulnak – az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el. A kifogások 2007. július 23-i, 24-i, 29-i, 30-i keltezésekkel 2007. július 25-én, 27-én, 31-én, augusztus 2-án és 13-án érkeztek az OVB-hez, 2007. július 26-án, 27-én, 31-én, augusztus 2-án, 7-én és 14-én pedig az Alkotmánybíróságra. Az OVB-hez augusztus 13-án érkezett kifogást közvetlenül az Alkotmánybírósághoz is benyújtották, ahova az augusztus 7-én érkezett meg. Tekintettel arra, hogy az OVBh. közzétételére 2007. július 20-án került sor, a határidő 2007. augusztus 7-én járt le, így az OVBh. ellen benyújtott kifogások a törvényes határidőn belül érkeztek.

Az egyik kifogást benyújtó állampolgár álláspontja szerint „az OVB tehát nem a hatályos törvények szerint járt el akkor, amikor az azonos tartalmú kérdéseket egymástól függetlenül vizsgálta, s nem a megelőzés elvét alapul véve a korábban előterjesztett kezdeményezés ügyében határozott, megvárva a később előterjesztett kezdeményezés esetében – akár eljárásának fölfüggesztése révén is – az előbbi kezdeményezés sorsának kimenetelét”. Nézete szerint az, hogy az OVB az azonos tárgykörökben benyújtott népszavazási kezdeményezéseket külön-külön vizsgálta, felveti a jogalkotói egyértelműség követelményének sérelmét is. Ha ugyanis az azonos tárgykörben, ám ellenkező megfogalmazással benyújtott kérdések mindegyikében „az igen szavazatok többségével záruló eredményes ügyszámú népszavazásra kerülne sor, az Országgyűlés jogalkotási kötelezettségét nem tudná értelmezni, ami a konkrét esetben a népszavazás intézményének kiüresedésével járna”. Ezért álláspontja szerint az OVBh. – a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal együtt és azzal összefüggésben – sérti a Ve. 3. § d) pontját. Emellett az igen szavazatok többségével záruló eredményes népszavazások jogi következményei kiszámíthatatlanok, ez pedig az Országgyűlés „működési zavarának lehetőségét is magában hordozza”. Így „a jogbiztonságot veszélyeztető helyzet állhat elő, ami a jogállamiság alkotmányos elvének sérelmét jelenti”.

Egy másik kifogást tévő álláspontja szerint az Alkotmány 28/E. §-a rendelkezésével ellentétes az, ha az aláírássok gyűjtésére rendelkezésre álló határidő eredménytelen

leteltét (tehát egy, a jogszabályi követelményeknek meg nem felelt kezdeményezést) követően azonos tartalmú kérdésben ismételtelen be lehet nyújtani aláírásgyűjtő ívet hitelesítésre. Ezáltal ugyanis – véleménye szerint – „értelmét veszti” az Alkotmánynak az az előírása, mely szerint az aláírások gyűjtésére négy hónap áll rendelkezésre.

A harmadik kifogás benyújtójának nézete szerint „nyilvánvalóvá vált, [...] hogy a kezdeményezők[et] valójában nem a kérdésekre adott szavazói válasz érdemi része érdekli, tehát a népszavazást nem rendeltetésszerű, céljával adekvát módon használják. [...] Ez tipikusan a rendeltetészerű és jóhiszemű joggyakorlás alapvető elvébe ütközik”. Álláspontja szerint a joggal való visszaélés tipikus esete az is, hogy a kezdeményezők formálisan magánszemélyként, de politikai pártok elnökeiként (nevében) adták be kérelmeiket, mivel „a népszavazás jogintézményét kifejezetten magánszemély/ek és nem politikai pártok [...] kezdeményezése céljából alkotta a törvényhozó. Kifejtette továbbá, hogy a kérelem benyújtásának pontos időpontja nem objektíválható, így nem dönthető el az, hogy az OVBh. által vizsgált kezdeményezést, vagy a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal elbírált kezdeményezést nyújtották-e előbb be. Kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság elvi élel mondja ki, hogy „a kezdeményezők feltételek bevétele nélkül, ésszerű határidőben meg kell, hogy kezdjék az aláírásgyűjtést a törvény rendeltetészerű és jóhiszemű gyakorlása céljából”.

A negyedik kifogást benyújtók álláspontja szerint az OVBh. több okból is ellentétes az Alkotmány, az Nsztv. és a Ve. rendelkezésével, így jogszabálysértő. Egyrészt azért, mert az OVB határozataiból nem derül ki, hogy vizsgálta-e: az aláírásgyűjtő ívnek 16.00 órakor történt ismételt benyújtására tekintettel az aláírásgyűjtő ívek hitelesítését az Nsztv. 11–12. §-a nem zárják-e ki, azaz az aláírásgyűjtő ívek ugyanazon kérdéssel 4 hónapon belül lettek-e benyújtva, vagy sem. Másrészt azért jogszabálysértő a hitelesítés, „mivel országos népszavazást csak polgár (természetes) személy kezdeményezhet, szervezet nem”. A kezdeményezők viszont pártjaik nevében nyújtották be a kezdeményezést.

Az ötödik kifogást tevő véleménye alapján „ugyanazon kérdés újbóli benyújtása a korábban elmulasztott lehetőség feltámasztása nem fér össze a jogalkotó azon szándékával, hogy a jogszabályban mindössze négy havi lehetőséget biztosított aláírásgyűjtésre nem pedig ennek többszörösét. [...] Ez ellentétes a rendeltetészerű joggyakorlás általánosan alkalmazandó követelményével”. Kifejtette továbbá, hogy a népszavazás kezdeményezése kizárólag állampolgári jogosultság, ezért az OVB-nek érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania a kezdeményezést, mivel azokat nem az arra jogosultak nyújtották be. Álláspontja szerint az OVB-nek emellett azt is vizsgálnia kellett volna, hogy az országos népszavazást kezdeményezőknek volt-e „a konkrét kérdésfeltevés ügyében legitim felhatalmazásuk az általuk állítólagosan képviselt pártjuktól”. Mindezen túlmenően a kérdés nem felel meg az egyértel-

műség követelményének sem, mivel „a »továbbra« kifejezés azon a feltételezésen alapul, hogy napjainkban csak gyógyszerértárban lehet gyógyszereket árusítani. [...] Ez ma nincs így.”

A hatodik kifogás azon alapul, hogy ha „16 órakor jár le egy határidő, akkor beadványokat csak utána, minimum 16 óra 00 perc után, például 16 óra 00 perc 10 másodperc-kor adható be”.

A hetedik kifogást tevő a kezdeményezés általa vélt mögöttes célja miatt nyújtotta be a kifogását.

A nyolcadik kifogás benyújtója szerint „a kérdések feltevése véleményformáló, megtévesztő és versenyellenes [...] és] tendenciózus feltevése az EU alapelveivel ellentétes”.

III.

Az Alkotmánybíróság az OVBh. ellen benyújtott kifogást az Alkotmány, a Ve. és az Nsztv. alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

1. Alkotmány:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

„28/C. § (2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.”

„28/E. § Országos népszavazás elrendezésére irányuló állampolgári kezdeményezés esetén négy hónapig, országos népi kezdeményezés esetén két hónapig lehet aláírást gyűjteni.”

2. Nsztv.:

„3. § (1) Népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg népi kezdeményezés támogatására a hitelesített mintapéldánnyal megegyező aláírásgyűjtő íveken lehet aláírást gyűjteni.”

„10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe, b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.

11. § A népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezést – az aláírásgyűjtésnek a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 118/A. §-a szerinti szünetelése kivételével – az aláírás-

gyűjtő ív hitelesítését követő négy hónapon belül egyszer lehet benyújtani az Országos Választási Bizottság elnökéhez. A pótlólag benyújtott, a kezdeményezést kiegészítő aláírások érvénytelenek.

12. § Ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya (2. §), illetőleg népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés (9. §)

a) a népszavazás megtartásáig, vagy

b) a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg

c) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig.

13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

(2) A konkrét kérdést a kezdeményezésben megfogalmazott formában kell népszavazásra bocsátani.”

3. Ve.:

„3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

d) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás,”

„77. § (1) Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat. [...]

(2) A kifogásnak tartalmaznia kell

a) a jogszabálysértés megjelölését,

b) a jogszabálysértés bizonyítékait,

c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,

d) a kifogás benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

[...]

(5) Ha a kifogás elkészett, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. [...]

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével

kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„149. § E törvény alkalmazásában

i) kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották,”

IV.

A kifogások nem megalapozottak, ezért az Alkotmánybíróság az OVBh.-t, az aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének a)–c) pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánybíróságnak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy a kifogások megfelelnek a törvényi feltételeknek.

2. Az Alkotmánybíróság a kifogás elbírálása során kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a népszavazásra feltenni kívánt, konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi, illetve törvényi feltételeknek, és az OVB eljárása egyébként törvényes volt-e. Az egyik kifogás alapján az OVB azért nem a hatályos törvényeknek megfelelően járt el, mert az azonos tárgykörben benyújtott kezdeményezéseket külön-külön, és nem egymással összefüggésben vizsgálta. Álláspontja szerint az OVB-nek az azonos tárgyú kezdeményezések esetén a megelőzés elvét kellett volna alkalmaznia. Az Nsztv. 12. §-ában megfogalmazott tilalom csak arra az esetre vonatkozik, ha az azonos tárgyú népszavazási kérdést már hitelesítették [vagyis a Ve. 118. § (1) bekezdése alapján azt az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látta el, lásd 57/2004. (XII. 14.) AB határo-

zat, ABH 2004, 809, 815.]. A Ve. 117. § (1) bekezdése alapján az OVB a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül köteles hitelesíteni. Sem az Nsztv., sem a Ve. nem rendelkezik azonban arról az esetről, ha az újabb népszavazási kezdeményezést az előző hitelesítése előtt nyújtották be. Az OVB – csakúgy, mint az Alkotmánybíróság – kizárólag csak azt vizsgálhatja tehát, hogy a konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi feltételeknek. Törvényi szabályozás hiányában az OVB az OVBh.-val elbírált kérdés esetében nem alkalmazhatta a megelőzés elvét. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást, amely az OVB eljárásának törvényellenességét amiatt kérte megállapítani, mivel a megegyező tárgyú kérdések hitelesítésének esetében nem alkalmazta a megelőzés elvét.

3. Több kifogás hivatkozott arra, hogy az Alkotmány 28/E. §-ával ellentétes az, ha az aláírások gyűjtésére rendelkezésre álló négy hónapos határidő meghosszabbodik azáltal, hogy a hitelesített népszavazási kérdésben népszavazást kezdeményezők nem gyűjtenek aláírásokat, illetve az összegyűjtött aláírásokat nem nyújtják be az OVB, hanem ehelyett a kérdést újra hitelesítésre nyújtják be az OVB-hez.

Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az újra benyújtott kérdés új népszavazási kezdeményezésnek minősül. Így bár a „kampányidőszak” meghosszabbodik, a vitatott téma hosszabb ideig marad a közérdeklődés, közbeszéd középpontjában, ez az aláírások gyűjtésének határidejét nem hosszabbítja meg. Az elsőként benyújtott kezdeményezés aláírásgyűjtő ívein gyűjtött aláírások nem használhatóak ugyanis fel a későbbiekben benyújtott kezdeményezés során. Ez többek között a Ve. 118. § (1) bekezdéséből is következik, mely szerint „az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni”.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította az Alkotmány 28/E. §-ára alapított kifogásokat.

4. Két kifogás szerint a népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott egyértelműség követelményének. Az egyik álláspont szerint nem egyértelmű a jogalkotó számára, hogy milyen jogalkotói kötelezettség terheli akkor, ha az azonos tárgykörben, ám ellentétes megfogalmazással benyújtott népszavazási kezdeményezések mindegyike az igen szavazatok többségével záruló eredményes ügyszavazással zárulna. Ez egyben a népszavazás intézményének kiüresedésével és a jogállamiság sérelmével is járna a kifogás benyújtója szerint. Az OVB – csakúgy, mint az Alkotmánybíróság – kizárólag csak azt vizsgálhatja, hogy a konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi feltételeknek. Az azonos tárgykörben benyújtott népszavazási kezdeményezések kezdeményezőinek felelőssége, hogy a népszavazási kampányidőszakban felhív-

ják az állampolgárok figyelmét döntéseik esetleges következményeire.

A másik kifogás szerint a kérdés azért nem felel meg az egyértelműség követelményének, mert tartalmazza a „továbbra” szót. Az OVBh. által vizsgált kérdésben azonban – ellentétben a 2006. októberében, ugyanezen tárgykörben és ugyanezen kezdeményezők által benyújtott kérdéssel – nem szerepel a „továbbra” szó.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a kérdés egyértelműségének hiányára alapított kifogásokat elutasította.

5. Több kifogás hivatkozott arra, hogy a kezdeményezők megsértették a Ve. 3. § d) pontjába foglalt, jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Egyrészt azért, mert a népszavazás mögött politikai szándék áll, és a kezdeményezőket valójában nem a kérdésekre adott szavazói válasz érdekli. Másrészt az is a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe ütközik, hogy a népszavazást kezdeményezők a korábbi, azonos tárgyú, hitelesített népszavazási kérdés alapján nem kezdték meg az aláírások gyűjtését.

Sem az OVB, sem az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja a népszavazási kezdeményezések mögött álló, vélt vagy valós politikai szándékot; csak arról dönthet, hogy az adott kérdés megfelel-e az alkotmányi és törvényi követelményeknek.

A hatályos szabályozása alapján a népszavazás kezdeményezőjének nincs olyan, az Alkotmányon vagy valamely törvényen alapuló jogi kötelezettsége, hogy az aláírásgyűjtő ív hitelesítését követően meg is kezdje az aláírásgyűjtést, illetve a gyűjtött aláírásokat az Alkotmány 28/E. §-a szerinti határidőn belül benyújtsa az OVB-hez.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyek azért kérték az OVBh. megsemmisítését, mert a kérdés ismételt felvetése a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe ütközik.

6. Több kifogás hivatkozott arra, hogy népszavazási kezdeményezést csak állampolgárok (magánszemélyek) nyújthatnak be, politikai pártok nem, ezért az OVB-nek érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania a kezdeményezést. Hivatkoztak az Alkotmány, az Nsztv., illetve a Ve. több rendelkezésére, amelyek kezdeményezőként „állampolgárt” jelölnek meg.

Az Alkotmánybíróság rámutat: különbséget kell tenni az ügyszavazást, országos népszavazást kezdeményezők és az ügyszavazás, országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát hitelesítésre benyújtók között (a Ve. terminológiája szerint: kezdeményezést benyújtók).

Az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdése szerint ügyszavazást, országos népszavazást legalább kétszáz ezer választópolgár kezdeményezésére kell tartani. A népszavazás kezdeményezését az Alkotmány tehát a természetes személyek számára tartja fenn. A népszavazás kezdeményezése a

gyakorlatban a kétszáz ezer aláírás összegyűjtésével és OVB-hez történő benyújtásával, vagyis úgy valósul meg, hogy a választópolgárok az OVB által hitelesített, a népszavazási kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív másolatát látják el aláírásukkal. A Ve. 118. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy az aláírásgyűjtő íveken szerepelnie kell a saját kezű aláírásnak, és az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából a kezdeményező olvasható családi és utónevének, lakcímének, és személyi azonosítójának. A Ve. 153. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotott a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény végrehajtásáról az országos népszavazáson és az országos népi kezdeményezésen szóló 34/2002. (XII. 23.) BM rendelet 5. melléklet 6. mintája határozza meg az aláírásgyűjtő ív formai feltételeit. Eszerint az ívnek a következőkkel kell kezdődnie: „Alulírottak országos népszavazás kitűzését kezdeményezzük az alábbi kérdésben: (a népszavazásra bocsátandó kérdés szövege)”. A kezdeményező ez esetben egyértelműen természetes személy kell, hogy legyen.

Ettől eltérően nem zárja ki törvényi rendelkezés azt, hogy a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát hitelesítésre természetes személyen kívül más is, így társadalmi szervezet, jogi személy stb. is benyújthatson. A Ve. 149. § i) pontjába foglalt értelmező rendelkezése kifejezetten utal arra, hogy aláírásgyűjtő ívet nem csak természetes személyek nyújthatnak be hitelesítésre. Eszerint ugyanis a Ve. alkalmazásában „kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották”.

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyek szerint a népszavazási kezdeményezések azért nem felelnek meg a jogszabályi feltételeknek, mert nem jogosulttól származnak. Az Alkotmánybíróság nem vizsgálta, hogy a pártok vezetőinek volt-e külön felhatalmazásuk a konkrét népszavazási kezdeményezés benyújtására, tekintettel arra, hogy a társadalmi szervezet képviselőjére jogosult személy felhatalmazása arra, hogy a párt nevében eljárjon – ellenkező bizonyításig – általánosnak vélelmezett.

7. Több kifogás azon alapult, hogy a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítés céljából történő benyújtására az előző kezdeményezés határidejének lejárt napján, 16.00 perckor került sor. Felvetették, hogy az OVB nem vizsgálta azt, hogy az előző kezdeményezés határideje lejárt-e már az újabb kezdeményezéskor (erre az adott napon 16.00 perckor került sor), másrészt, mivel a benyújtás pontos időpontja „nem objektiválható”, ezért az sem állapítható meg, hogy az OVBh.-val elbírált, vagy a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal elbírált kérdést nyújtották-e előbb be.

Abból, hogy az OVBh. nem utal közvetlenül arra, hogy a második kezdeményezés azután került benyújtásra, hogy az első kezdeményezés esetén lejárt az aláírások benyújtására rendelkezésre álló határidő, még nem következik az, hogy az OVB ezt nem is vizsgálta.

A korábban, ugyanazon kérdésben benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásainak az összegyűjtésére a határidő 2007. július 9-én 16.00 perckor járt le [Ve. 4. § (3) bekezdése: „az e törvényben meghatározott határidők jogvesztők, azok – ha a törvény másképpen nem rendelkezik – a határidő utolsó napján 16 órakor járnak le]. Az Nsztv. 12. § c) pontja, és a Ve. 4. § (3) bekezdése szerint tehát ugyanettől az időpillanattól, tehát 2007. július 9-én 16 óra 00 perctől nyílt meg a lehetőség arra, hogy a kérdésben ismét népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát nyújtsák be hitelesítésre az OVB-hez. Az OVB-hez benyújtott kezdeményezésen a benyújtás időpontjaként 2007. július 9-e, 16 óra 00 perc szerepel. Az Alkotmánybíróságnak nincs oka arra, hogy kétségbe vonja: az Országos Választási Iroda a valóságnak megfelelően állapította meg a benyújtás időpontját. A kifogást benyújtók egyike sem állítja azt, hogy a benyújtásra ténylegesen 16 óra 00 perc előtt került sor.

Figyelemmel arra, hogy a megelőzés elvének alkalmazására az OVB, illetve az Alkotmánybíróság eljárása során nem került sor, nincs jelentősége annak a kérdésnek, hogy az ugyanazon napon, megközelítően ugyanazon időben benyújtott két népszavazási kezdeményezés közül melyiket [az OVBh.-val vagy a 171/2007. (VII. 18.) OVB határozattal elbíráltat] nyújtották be előbb.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság elutasította azokat a kifogásokat, amelyeket a kezdeményezés benyújtásának pontos időpontja miatt nyújtottak be.

8. Az Alkotmánybíróság a népszavazási kérdések vizsgálata során csak arról dönthet, hogy az adott, konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi, illetve törvényi (Nsztv.) követelményeknek. Így nem vizsgálhatja azt, hogy a kérdés mögött milyen, a kifogást benyújtó által feltételezett politikai szándékok állnak. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást, amelyet a népszavazást kezdeményezők feltételezett mögöttes szándéka, illetve a népszavazás gazdasági kihatásai miatt nyújtottak be.

9. Az egyik kifogás szerint „a kérdések feltevése véleményformáló, megtévesztő és versenyellenes[... és] tendenciózus feltevése az EU alapelveivel ellentétes”. Az Alkotmánybíróság a jelen Indokolás IV/4. pontjában megállapította, hogy a kérdés megfelel az egyértelműség követelményének, ebből következően az nem lehet megtévesztő. Minden népszavazási kérdésnek van véleményformáló hatása, veszélyt csak az rejt magában, ha a kérdés sugallja is a választ. Jelen esetben ez nem valósul meg. A kifogást benyújtó – mint ahogy az előbbi felvetésekhez kapcsolódóan sem – a versenyellenesség tekintetében nem indokolt

ta álláspontját, így azt az Alkotmánybíróság nem tudta értelmezni. Tekintettel arra, hogy a kifogást benyújtó nem fejtette ki, hogy megállapításait milyen jogszabályi összefüggésekre alapozza, az Alkotmánybíróság ezt a kifogást is elutasította.

Az Indokolás IV. részében kifejtettek tekintettel az Alkotmánybíróság az OVBh. megsemmisítésre, és az OVB új eljárásra kötelezésére irányuló indítványokat elutasította, és az OVB 169/2007. (VII. 18.) OVB határozatát, az abban foglalt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Kukorelli István s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Lenkóvics Barnabás s. k., *Dr. Lévay Miklós s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 873/H/2007.

Dr. Trócsányi László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

Egyetértek a többségi határozat rendelkező részében foglaltakkal, ugyanakkor nem értek egyet a többségi indokolással.

A jelen ügyben, mint azt a kifogást tevő is kiemelte, és ahogyan azt maga az OVB és a többségi határozat is jelzi, rövid időn belül azonos kérdéskörben több, hasonló, vagy azonos tárgyú kérdésben kezdeményeztek országos népszavazást. Nem értek egyet a többségi határozat azon álláspontjával, hogy ilyen esetekben az ún. 'versengő' kérdéseket külön-külön, egymásra tekintet nélkül kell vizsgálni. Álláspontom szerint az, hogy több, azonos kérdés kerül a nép – és adott esetben az Országgyűlés – elé, mind a választópolgári, mind a jogalkotói szinten felveti az egyértelműség problémáját. Ilyen körülmények között – már az OVB szintjén is – egymásra tekintettel való értelmezésre lett volna szükség az egyértelműség biztosítása végett.

Amennyiben azonos kérdéskörben egymást kioltó kérdések kerülnek rövid időközön belül az OVB elé, a megelőzés elvét alkalmazva kell eldönteni, hogy melyik hitelesíthető a két egymást kizáró, (választópolgári) és jogalkotói egyértelműtlenséget okozó kérdés közül.

A megelőzés elvének alkalmazása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyes kezdeményezéseket időben egymást követően nyújtják be az indítványozók az OVB-hez, amely ezeket – vélelmezhetően – a benyújtás sorrendjében iktatja. A megelőzés elvének keretein belül ezt követően azt kell eldönteni, hogy a korábban benyújtott kérdés mely időponttól kezdődően „üti ki” az őt követően, azonos témában benyújtott versengő kérdés(ek)et.

Az Nsztv. 12. §-ában foglalt követelményt az Alkotmánybíróság az 57/2004. (XII. 14.) AB határozatban úgy értelmezte, hogy a jogszabályhelyben említett hitelesítési záradékkal látja el az OVB által, és adott esetben jogorvoslati szakaszban az Alkotmánybíróság által is elbírált aláírásgyűjtő ív mintapéldányát (ABH 2004, 809, 815.). Véleményem szerint az Nsztv. 12. §-ának illetően értelmezésétől az Alkotmánybíróságnak el kellett volna térnie. A jogszabály ugyanis egyértelműen az Országos Választási Bizottság általi hitelesítésről szól, ami értelmezésem szerint az OVB határozata meghozatalának pillanata. Amennyiben az OVB hitelesített egy kérdést, az Nsztv. 12. §-ában szabályozott védelem beáll.

Ennek alapján a jelen határozattal elbírált ügyben a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt képviselői által kezdeményezett (a formai és az egyértelműségi teszten megfelelt) kérdést azért kellett átengedni, mert ebben a témakörben nem volt ezt a kérdést megelőző, az OVB által hitelesített, az Nsztv. 12. §-a szerinti védelem alatt álló kérdés. Ezen elv alapján haladva, az adott témakörben a Fidesz – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt kezdeményezését követően, az azonos tárgykörben benyújtott kezdeményezések hitelesítését az OVB határozatától kezdve a védettségi ideje alatt meg kell tagadni.

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

Az Alkotmánybíróság 103/2007. (XII. 12.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak az országos népszavazás kitűzésére irányuló kez-

deményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján – dr. Trócsányi László alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 351/2007. (IX. 12.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

A magánszemély kezdeményező 2007. augusztus 24-én ügyszavazás országos népszavazás kiírását kezdeményező aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be e-mail útján az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) hitelesítés céljából a következő kérdésben: „Egyetért-e Ön azzal, hogy gyógyszereket továbbra is csak gyógyszertárban lehessen árusítani?” Az OVB az aláírásgyűjtő ívet a 2007. szeptember 12-i ülésén hozott, 351/2007. (IX. 12.) OVB határozatával (a továbbiakban: OVBh.) hitelesítette. Az OVB az OVBh.-ban indokolásában rámutatott arra, hogy döntését a 169/2007. (VII. 18.) OVB határozatában foglaltakra, valamint az Alkotmánybíróság elé benyújtott, alkotmányellenes mulasztás megállapítására irányuló indítványára tekintettel hozta meg.

Az OVBh. közzétételére a Magyar Köz-
löny 2007. szeptember 15-én megjelent, 2007. évi 120. számában került sor.

II.

Az OVB az OVBh. meghozatalát megelőzően több határozatot is hozott, amelyek a jelen kezdeményezésben szereplő kérdéssel szinte szó szerint megegyező, illetve a jelen kezdeményezés tárgyával összefüggő kérdésben ügyszavazás országos népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés aláírásgyűjtő ívét hitelesítette. Az OVB 569/2006. (XI. 21.) OVB határozat egy, az OVBh.-ban szereplő kérdéssel szó szerint megegyező népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének a hitelesítéséről döntött, mely döntését az Alkotmánybíróság 12/2007. (III. 9.) AB határozatával helybenhagyta.

Az OVB 169/2007. (VII. 18.) OVB határozatával hitelesítette azt az aláírásgyűjtő ívet, amelyen a következő kérdés áll: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a gyógyszereket csak gyógyszertárban lehessen árusítani?” A 171/2007. (VII. 18.) OVB határozatával a testület az alábbi kérdést hitelesítette: „Egyetért-e Ön azzal, hogy egyes vény nélkül

is kapható gyógyszereket a gyógyszertárakon kívül is lehessen forgalmazni?” A 285/2007. (VIII. 23.) OVB határozatban pedig a következő kérdés aláírásgyűjtő ívét hitelesítette: „Egyetért-e Ön azzal, hogy akik ezt igénylik, vagy aktuálisan, elérhető gyógyszertár hiányában szükségük van rá, azok se vásárolhassanak semmilyen gyógyszernek minősülő terméket – pl. egyes köhögés, nátha, fájdalom és lázcsillapító, görcsoldó, bélműködést szabályozó szereket – gyógyszertáron kívül?”. Mindhárom OVB határozat ellen kifogást nyújtottak be az Alkotmánybíróságnál, melyek elbírálása folyamatban van.

Az Alkotmánybírósághoz – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (1) bekezdése alapján – két kifogás érkezett az OVBh.-hoz kapcsolódóan. Az OVBh. megsemmisítésére és az OVB új eljárásra utasítására irányuló kifogásokat az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy ugyanazon OVB határozat ellen irányulnak – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el. A kifogások 2007. szeptember 25-i és 29-i keltezéssel, 2007. szeptember 28-án és 30-án érkeztek az OVB-hez, 2007. október 1-jén pedig az Alkotmánybíróságra. Tekintettel arra, hogy az OVBh. közzétételére 2007. szeptember 15-én került sor, a határidő 2007. szeptember 30-án járt le, így az OVBh. ellen benyújtott kifogások a törvényes határidőn belül érkeztek.

Az első kifogás benyújtója amiatt kéri az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását, mert az – álláspontja szerint – egyrészt nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének, másrészt nemzetközi szerződésbe ütközik, harmadrészt burkolt alkotmánymódosítást tartalmaz. Hivatkozik arra, hogy a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény hatálybalépése (2006. december 29.) óta gyógyszertáron kívül is lehet gyógyszer forgalmazni. Nézete szerint ebből következően a „továbbra is” szavak – mivel nem fedik le a hatályos szabályozást – félrevezető információt adnak a szavazópolgárok számára. A kérdés tehát nem felel meg az egyértelműség követelményének. A kifogást benyújtó hivatkozott továbbá az Európai Közösségek Bírósága által C–322/01. számú ügyben hozott döntésre, mely alapján „az alapító szerződésekkel nem egyeztethető össze a postai úton történő gyógyszer-kiszerkedelem tiltása”. Így – nézete szerint – „az eredményes népszavazás ezért az Európai Unióhoz történő Csatlakozási Szerződésben (2004. évi XXX. törvény) [a továbbiakban: Csatlakozási Szerződés] vállalt kötelezettséget sértő törvény megalkotására kötelezné az Országgyűlést”. Ez viszont sérti az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének b) pontját. A kifogást benyújtó felvetette továbbá, hogy a hatályos szabályozás alapján nem dönthető el, hogy a nép-

szavazás eredménye mennyi időre kötelezi a törvényhozást. Így a kérdésben tartott „eredményes, a kérdésre igenlő választ adó népszavazás olyan bizonytalan határidejű törvényhozási moratóriumra kötelezné az Országgyűlést, amely csak a hatályos Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései megváltoztatásával kaphat alkotmányos alapot. Ez (...) a kérdés burkoltan alkotmánymódosítást kiváltó jellege miatt a hitelesítés akadályát képezi.”

A második kifogás benyújtója szerint az aláírásgyűjtő ív hitelesítését egyrészt arra tekintettel kellett volna megtagadni, hogy a határozat meghozatala előtt már sor került egy azonos tartalmú kérdés hitelesítésére, a hitelesítés elmentés az Nsztv. 12. §-ával ehhez kapcsolódóan hivatkozott az OVB korábbi gyakorlatára [pl. 118/2007. (IV. 18.) OVB határozat, 133/2007. (V. 8.) OVB határozat]. Másrészt – álláspontja szerint – az Alkotmánybíróság 26/2007. (IV. 25.) AB határozatában kifejtettek alapján a kérdés nem egyértelmű, és a kezdeményező megsértette a Ve. 3. § d) pontját. Nézete szerint „a kezdeményező a népszavazáshoz való jogát olyképpen és a célból gyakorolta, hogy ezzel más választópolgárok népszavazáshoz való jogát ellehetetlenítse, csorbítsa. Ezzel visszaélt a népszavazás kezdeményezéséhez való jogával, hiszen a jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használta fel.” A 26/2007. (IV. 25.) AB határozat pedig kimondja: „csak olyan népszavazási kérdés tekinthető alkotmányosan megengedhetőnek, amely nem áll ellentétben a népszavazásnak az alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével. A népszavazás alkotmányos funkciójával való összeegyeztethetőséget az Alkotmánybíróság a népszavazási kérdés egyértelműsége részének tekinti és esetenként vizsgálja” (ABK 2007. április, 332, 334.).

III.

Az Alkotmánybíróság az OVBh. ellen benyújtott kifogást az Alkotmány, a Ve. és az Nsztv. alábbi rendelkezései alapján vizsgálta meg:

1. Alkotmány:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

„28/C. § (2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

[...]

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

[...]

b) hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról,”

2. Nsztv.:

„12. § Ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya (2. §), illetőleg népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés (9. §)

a) a népszavazás megtartásáig, vagy

b) a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg

c) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig.

13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

3. Ve.:

„3. § A választási eljárás szabályainak alkalmazása során a választásban érintett résztvevőknek érvényre kell juttatniuk az alábbi alapelveket:

d) jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás,”

„77. § (1) Kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek (3. §) megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással bárki benyújthat. [...]

(2) A kifogásnak tartalmaznia kell

a) a jogszabálysértés megjelölését,

b) a jogszabálysértés bizonyítékait,

c) a kifogás benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,

d) a kifogás benyújtójának választása szerint telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetőleg kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

[...]

(5) Ha a kifogás elkészített, vagy nem tartalmazza a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakat, a kifogást érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. [...]

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„118. § (1) A 130. § (1) bekezdése szerinti jogorvoslati határidő eredménytelen elteltét követő napon, jogorvoslat esetén az Alkotmánybíróság hitelesítő határozatot helybenhagyó döntésének a Magyar Közlönyben való közzététele napján az Országos Választási Iroda vezetője hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát. Az aláírásgyűjtést a hitelesítési záradékkal ellátott aláírásgyűjtő ív másolatával lehet megkezdeni.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzététe-

lét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címezve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

[...]

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

IV.

A kifogások nem megalapozottak, ezért az Alkotmánybíróság az OVBh.-t, az aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h*) pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének *a)–c*) pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy a kifogások megfelelnek a törvényi feltételeknek.

2. Az Alkotmánybíróság a kifogás elbírálása során kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a népszavazásra feltenni kívánt konkrét kérdés megfelel-e az alkotmányi, illetve törvényi feltételeknek, és az OVB eljárása egyébként törvényes volt-e. Ez utóbbit egyik kifogás benyújtója sem vitatta.

Az egyik kifogás szerint a népszavazási kérdés azért nem felel meg az Nsztv.-ben megfogalmazott egyértelműségi követelménynek, mert tartalmazza a „továbbra is” szavakat. Ez nem fedi le a hatályos jogi helyzetet, mivel már jelenleg is lehet gyógyszertárakon kívül is gyógyszert árusítani, így a kérdés megtévesztő.

Az Alkotmánybíróság az 51/2001. (XI. 29.) AB határozatában a kérdés egyértelműségének vizsgálatához kapcsolódóan az alábbiakat állapította meg: „az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a népszavazáshoz való jog alanyi jogi jellegéből következően és e politikai jog teljesebb érvényesülése érdekében a népszavazásra szánt kérdés egyértelműségének megítélésekor jogorvoslati eljárása során az Alkotmánybíróságnak meg szorítóan kell értelmeznie saját hatáskörét. A népszavazáshoz való jog érvényesülé-

sének garanciája az egyértelműség. Az egyértelműség követelményének vizsgálata ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdés egyértelműen megválaszolható-e, azaz eldöntendő kérdés esetében arra „igen”-nel vagy „nem”-mel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen. (...) A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés – az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint – el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség. Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b*) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban rögzített – alkotmányos korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Az egyértelműség követelményéből csupán az következik, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja-e dönteni: terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen” [ABH 2001, 392, 396.].

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kérdés – fenti értelemben vett, megszorítóan értelmezett – egyértelműségét nem befolyásolja az, hogy a kérdés olyan helyzetre utal, amely a valóságban már nem áll fenn (ti. olyan rendszer fenntartása, amelyben gyógyszert csak gyógyszertárban lehet árusítani). A kérdés tartalma az, hogy gyógyszert csak gyógyszertárban vagy azon kívül is lehessen-e árusítani. A „továbbra is” szavak ezt a lényegi tartalmat nem érintik, nem változtatják meg, így a kérdésnek csak egyfajta értelmezése van, arra „igen”-nel vagy „nem”-mel egyértelműen válaszolni lehet, és az Országgyűlés is el tudja dönteni, hogy terheli-e, és ha igen, milyen tartalmú jogalkotói kötelezettség. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást, amely amiatt kérte az OVBh. megsemmisítését, mert a népszavazási kérdés nem felel meg az egyértelműség Nsztv.-ben foglalt követelményének.

3. A kifogást benyújtó másik érve azt volt, hogy az eredményes népszavazás a Csatlakozási Szerződéssel vállalt kötelezettséget sértő törvény megalkotására kötelezné az Országgyűlést, és ezért az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott tiltott népszavazási tárgykörbe tartozik. Ezt a kérdést az Alkotmánybíróság már a 12/2007. (III. 9.) AB határozatában is vizsgálta, és ezzel kapcsolatban kifejtette: „a Csatlakozási Szerződés által kihirdetett szerződésekkel kapcsolatban az Alkotmánybíróság az 1053/E/2005. AB határozatában rámutatott arra, hogy az Európai Unió alapító, és az azokat módosító szerződéseit nem nemzetközi szerződésként kezeli (ABK 2006. június, 498, 500.); és ezt megerősítette a 72/2006. (XII. 15.) AB határozatában is (ABK 2006. december, 1058, 1077). Erre tekintettel nem merülhet fel az,

hogy a kérdés nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettséget érint”. (ABK 2007. március, 221, 225.)

Figyelemmel a korábbi, ugyanazon kérdéshez kapcsolódóan, ugyanazon tárgyban és összefüggés alapján tett megállapításaira, az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást is, amely amiatt kérte az OVBh. megsemmisítését, mivel a kérdés az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének b) pontjában foglalt népszavazási tiltott tárgykörbe tartozik.

4. A kifogást benyújtó hivatkozott továbbá arra is, hogy a kérdés – mivel nincs törvényi határidő arra, hogy a népszavazási döntés meddig kötelezi az Országgyűlést – burkoltan alkotmánymódosítást vált ki. Elképzelhető ugyanis olyan értelmezés, amely szerint az eredményes népszavazás alapján reá nézve kötelező döntést meghozatala után rövid időn belül megváltoztathatná. Ezt az értelmezést a népszavazás alkotmányos intézményével tartja ellentétesnek. Másik értelmezése szerint a népszavazási döntést csak egy újabb népszavazás, vagy esetleg még az sem változtathatná meg. Ez utóbbi nézetét arra alapozza, hogy ezekben a kérdésekben „kizárólagos népszavazási tárgyak” jönnének létre, amelyekben viszont népszavazás azért nem tartható, mert e kérdések már nem tartoznak az Országgyűlés hatáskörébe.

Az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozatában megállapította: „mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényalkotásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni. Az Országgyűlés nem szabályozta továbbá, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni újabb népszavazást.” (ABK 2007. május, 387.) Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása semmiképpen sem eredményezheti azt, hogy ezáltal egy, az Alkotmányban biztosított alanyi jog – vagyis a népszavazás kezdeményezéséhez való jog – gyakorlása általánosan, minden esetben, bizonytalan időre (vagyis addig, amíg a szükséges szabályozás meg nem születik) lehetetlenné váljék. Ebből következően az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja, hogy a moratórium hiánya kihat-e a konkrét népszavazási kérdésre.

Az Alkotmánybíróság 27/2007. (V. 17.) AB határozata egyértelműen a törvényalkotóra bízta annak eldöntését, hogy a népszavazás eredménye mennyi ideig és milyen módon kösse az Országgyűlést; a törvényalkotónak az új szabályozásban értelemszerűen rendeznie kell a kifogást benyújtó által felvetett kérdéseket is. Tekintettel arra, hogy a kötőerő kérdése nem igényel alkotmányi szintű szabályozást, így hiánya nem jelenti azt, hogy az eredményes

népszavazás az Alkotmánynak a képviseleti demokrácia és a közvetlen demokrácia intézményeire vonatkozó rendelkezései módosítását vonja maga után.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság azt a kifogást is elutasította, amely az OVBh. burkolt alkotmánymódosítást kiváltó jelleg miatt kérte annak megsemmisítését.

5. Az Alkotmánybíróság ezek után azt a kifogást vizsgálta, amely szerint az OVB azért nem hitelesíthette volna az OVBh.-ban feltett kérdést, mert ugyanilyen tartalmú kérdést korábban már hitelesített. Az Alkotmánybíróság az 57/2004. (XII. 14.) AB határozatában már vizsgálta azt, hogy mikortól tekinthető az aláírásgyűjtő ív hitelesítettnek. Megállapította: „az Nsztv. hivatkozott rendelkezése [12. §] egyértelműen csak a hitelesített aláírásgyűjtő ívekre, illetve kérdésre vonatkozik. Az aláírásgyűjtő ív hitelesítése akkor tekinthető befejezettnek, ha az Országos Választási Iroda vezetője az Nsztv. [helyesen: Ve.] 118. § (1) bekezdése alapján hitelesítési záradékkal látja el az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, ugyanis csak ez után kerülhet sor az aláírásgyűjtés megkezdésére.” (ABH 2004, 809, 815.)

Tekintettel arra, hogy az Nsztv. és a Ve. szabályai, valamint az idézett alkotmánybírósági határozat alapján a gyógyszerforgalmazás kérdésében még nincsen hitelesített OVB határozat (vagyis olyan határozat, amelyet az OVI vezetője hitelesítési záradékkal látott el), az OVB helyesen járt el akkor, amikor nem tekintette hitelesítést kizáró oknak azt, hogy korábban ugyanazon témában már hitelesített aláírásgyűjtő íveket.

Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást, amely az alapján kérte az OVBh. megsemmisítését és az OVB új eljárásra utasítását, hogy az OVB korábban már hitelesített a kérdéssel megegyező tárgyú kérdéseket.

6. Az Alkotmánybíróság végül azt a kifogást vizsgálta, amely szerint az OVBh. által elbírált népszavazási kezdeményezés a Ve. 3. § d) pontjába foglalt, jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvébe ütközik, és ezáltal ellentétben áll a népszavazásnak az alkotmányos berendezkedésben betöltött szerepével. A kifogás benyújtója szerint a kezdeményező „valódi szándéka nem az általa benyújtott kérdésekben való népszavazás kezdeményezésére irányult, hanem arra, hogy gátat vessen a Fidesz–KDNP által előterjesztett kérdések elé. (...) A kezdeményező a népszavazáshoz való jogát olyképpen és a célból gyakorolta, hogy ezzel más választópolgárok népszavazáshoz való jogát ellehetetlenítse, csorbítsa. Ezzel visszaélt a népszavazás kezdeményezéséhez való jogával” Így álláspontja szerint az OVBh.-val elbírált kezdeményezés nem egyeztethető össze a népszavazás alkotmányos funkciójával és emiatt – a 26/2007. (IV. 25.) AB határozatban foglaltak alapján – nem felel meg az egyértelműség törvényi követelményének.

Az OVB – csakúgy, mint az Alkotmánybíróság – csak azt vizsgálhatja, hogy a konkrét kérdés önmagában megfelel-e az alkotmányi és törvényi feltételeknek, nem vizsgálhatja tehát, hogy a kezdeményezőnek mi volt a vélt vagy valós szándéka, motivációja a népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának az OVB-hez hitelesítés céljából történő benyújtásakor, kivéve, ha a kérdésből magából kiderül, hogy annak felvetése nyilvánvalóan nem jóhiszemű, és ellentétes a népszavazás rendeltetésével.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság elutasította azt a kifogást is, amely a Ve. 3. § d) pontjának sérelme, illetve a konkrét kezdeményezésnek a népszavazás alkotmányos funkciójával való összeegyeztethetlensége miatt kérte az OVBh. megsemmisítését.

Az Indokolás IV. részében kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság az OVBh. megsemmisítésére és az OVB új eljárásra kötelezésére irányuló indítványokat elutasította, és az OVB 351/2007. (IX. 12.) OVB határozatát, az abban foglalt kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését helybenhagyta.

Az Alkotmánybíróság határozatának közzétételét az OVB határozatnak a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., alkotmánybíró, *Dr. Bragyova András s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k., alkotmánybíró, *Dr. Kiss László s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., alkotmánybíró, *Dr. Kukorelli István s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Lenkovics Barnabás s. k., alkotmánybíró, *Dr. Lévay Miklós s. k.,* alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k., alkotmánybíró, *Dr. Trócsányi László s. k.,* alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 1198/H/2007.

Dr. Trócsányi László alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet sem a határozat rendelkező részével, sem az indokolással, mivel az OVB 351/2007. (IX. 12.) OVB határozatát, figyelemmel a 873/H/2007. AB határozathoz fűzött párhuzamos indokolásomra, meg kellett volna semmisíteni, és az OVB-t új eljárásra kellett volna utasítani tekintettel arra, hogy az Nsztv. 12. §-ában foglalt

megelőzés elvének figyelembevételével az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya nem kerülhetett volna hitelesítésre.

A jelen ügyben, mint azt a kifogást tevők is kiemelték, és ahogyan azt maga az OVB és a többségi határozat is jelzi, rövid időn belül azonos kérdéskörben több, hasonló vagy azonos tárgyú kérdésben kezdeményeztek országos népszavazást. Az OVB 169/2007. (VII. 18.) OVB határozattal hitelesítette a következő kérdést: „Egyetért-e Ön azal, hogy a gyógyszereket csak gyógyszerárban lehessen árusítani?” (az Alkotmánybíróság a 873/H/2007. AB határozatával helybenhagyta). Ez a kérdés a jelen határozattal érintett kérdéssel azonos tartalmú kérdés, mely korábban hitelesítésre került. Ezt a szituációt álláspontom szerint figyelembe kellett volna venni a most vizsgált OVB határozattal elbírált kérdés vizsgálatakor. Nem értek egyet a többségi határozat azon álláspontjával, hogy ilyen esetekben az egymással közel azonos tartalmú vagy egymással versengő kérdéseket külön-külön, egymásra tekintet nélkül kell vizsgálni. Álláspontom szerint az, hogy több, azonos kérdés kerül a szavazók – és adott esetben az Országgyűlés – elé, mind a választópolgári, mind a jogalkotói szinten felveti az egyértelműség problémáját. Ilyen körülmények között – már az OVB szintjén is – egymásra tekintettel való értelmezésre lett volna szükség az egyértelműség biztosítása végett.

Amennyiben azonos kérdéskörben egymást zavaró kérdések kerülnek rövid időközön belül az OVB elé, a megelőzés elvét alkalmazva kell eldönteni, hogy melyik hitelesíthető a két vagy több, egymással közel azonos vagy egymást kizáró, (választópolgári) és jogalkotói egyértelműtlenséget okozó kérdés közül.

A megelőzés elvének alkalmazása során figyelemmel kell lenni arra, hogy az egyes kezdeményezéseket időben egymást követően nyújtják be az indítványozók az OVB-hez, amely ezeket – vélelmezhetően – a benyújtás sorrendjében iktatja. A megelőzés elvének keretein belül ezt követően azt kell eldönteni, hogy a korábban benyújtott kérdés mely időponttól kezdődően „üti ki” az őt követően, azonos témában benyújtott versengő kérdés(ek)e)t.

Az Nsztv. 12. §-ában foglalt követelményt az Alkotmánybíróság az 57/2004. (XII. 14.) AB határozatban úgy értelmezte, hogy a jogszabályhelyben említett hitelesítés az a momentum, amikor az Országos Választási Iroda hitelesítési záradékkal látja el az OVB által, és adott esetben jogorvoslati szakaszban az Alkotmánybíróság által is elbírált aláírásgyűjtő ív mintapéldányát (ABH 2004, 809, 815.). Véleményem szerint az Nsztv. 12. §-ának ilyen értelemezésétől az Alkotmánybíróságnak el kellett volna térnie. A jogszabály ugyanis egyértelműen az Országos Választási Bizottság általi hitelesítésről szól, ami értelmezésem szerint az OVB határozata meghozatalának a pillanata. Amennyiben az OVB hitelesített egy kérdést, az Nsztv. 12. §-ában szabályozott védelem beáll.

Ennek alapján a jelen határozattal elbírált ügyben a V. I. magánszemély által kezdeményezett kérdés álláspontom szerint nem volt hitelesíthető, mivel ebben a témakörben már volt olyan kérdés, amelyet az OVB ezt a kérdést megelőzően hitelesített, így az az Nsztv. 12. §-a szerinti védelem alatt állt az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítéséről hozott OVB döntés pillanatában. Ezen elv alapján haladva, az adott témakörben a 169/2007. (VII. 18.) OVB határozattal (a 873/H/2007. AB határozattal helybenhagyottan) hitelesített országos népszavazási kezdeményezést követően, az azonos tárgykörben benyújtott kezdeményezések (köztük a jelen esetben V. I. magánszemély által kezdeményezett kérdés) hitelesítését az OVB határozatától kezdve a védettség ideje alatt meg kell tagadni.

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró

A Miniszterelnök határozatai

A Miniszterelnök 85/2007. (XII. 12.) ME határozata

a Magyar–Szász Gazdasági Együttműködési Vegyes Bizottság magyar tagozata elnökének felmentéséről és kinevezéséről

Merényi Miklóst

– a Magyar–Szász Gazdasági Együttműködési Vegyes Bizottság

magyar tagozata elnöki tisztségéből felmentem,
egyidejűleg

dr. Garamhegyi Ábelt

– a Magyar–Szász Gazdasági Együttműködési Vegyes Bizottság

magyar tagozata elnökévé kinevezem.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

A Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány Alapító Okirata*

(módosításokkal egységes szerkezetben)

A Magyar Köztársaság Kormánya a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 74/G. §-ában, valamint a 38/2002. (VII. 4.) OGY határozatban foglaltak alapján, közfeladat ellátásának folyamatos biztosítása céljából határozatlan időtartamra

közalapítványt

hoz létre.

I. A Közalapítvány neve

Betegjogi, Ellátottjogi és Gyermekjogi Közalapítvány
(a továbbiakban: Közalapítvány)

A Közalapítvány rövidített elnevezése: BEGYKA

II. A Közalapítvány székhelye

1054 Budapest, Akadémia u. 3.

III. Alapító

A Közalapítvány alapítója (a továbbiakban: Alapító) a Magyar Köztársaság Kormánya (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1–3.). Az Alapító képviselőt a szociális ágazat irányításáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) látja el, és e minőségében gyakorolja – az Alapító Okirat módosításának kivételével – az Alapítót megillető jogokat és kötelezettségeket, ideértve az éves beszámoló és a közhasznúsági jelentés értékelését is. A Kuratórium és a Felügyelő Bizottság tagjait a miniszter felkérése és előterjesztése alapján a Kormány bízta meg.

IV. A Közalapítvány jellege

A Közalapítvány jogi személy, amely jogi személyiséget a nyilvántartásba vétellel nyeri el.

A Közalapítvány a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Khtv.) 5. §-ában megjelölt kiemelkedően közhasznú tevékenységet folytató szervezet, mivel a szociális igazgatásról és szociális

* A Fővárosi Bíróság 16.Pk.61.075/2003/9. számú végzésével elrendelte az Alapító Okiratra vonatkozó változás bejegyzését.

ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/K. §-ában, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 11/A. §-ában, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 30–33. §-aiban megfogalmazott közfeladatokat látja el.

A Közalapítvány a Khtv. 26. §-a c) pontjában meghatározott közhasznú tevékenységek közül az alábbiakat folytatja:

- gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselet,
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése,
- emberi és állampolgári jogok védelme.

A Közalapítvány e közcélok megvalósítása érdekében fejti ki tevékenységét.

A Közalapítvány nyílt, ahhoz bárki csatlakozhat. A csatlakozás elfogadásáról a Kuratórium dönt.

V. A Közalapítvány célja, tevékenysége

1. Ellátja a betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselők (a továbbiakban: képviselők) foglalkoztatásával összefüggő feladatokat. E cél megvalósítása érdekében:

- a) irányítja, szervezi és ellenőrzi a képviselők szakmai munkáját,
- b) a képviselők részére megszervezi a jogszabályban előírt képzéseket és továbbképzéseket,
- c) biztosítja a képviselők működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

2. Elősegíti – a képviselők működésén keresztül – az egészségügyi intézményekben ellátottak, a gyermekvédelmi gondoskodásban, illetve a szociális szolgáltatásban részesülők jogainak érvényesülését, védelmét.

3. Hozzájárul a társadalmi esélyegyenlőség megteremtéséhez az alábbiak szerint:

- biztosítja – a képviselők működésén keresztül – az ellátásokat igénybe vevők részére a megkülönböztetés nélküli szolgáltatásnyújtás folyamatos figyelemmel kísérését,
- elősegíti az egyes hátrányos helyzetű csoportok – különösen a fogyatékos személyek, roma kisebbséghez tartozók, pszichiátriai és szenvedélybetegek – ellátással összefüggő jogainak érvényre jutását.

4. Összegezi a képviselők működésének gyakorlati tapasztalatait, továbbá a betegek, ellátottak, gyermekek jogainak érvényesülésével kapcsolatban szerzett információk alapján segíti a jogok és kötelezettségek egységes értelmezését, valamint azok gyakorlati megvalósulását. Ennek érdekében a szolgáltatást biztosító szakemberek számára szakmai tanácsadást, szakmai műhelyt, továbbképzési programot szervez.

5. Elősegíti, hogy az egészségügyi intézményekben ellátottak, továbbá a gyermekvédelmi gondoskodásban, illetve a szociális szolgáltatásban részesülők megismerhessék a képviselők munkáját, hozzáférhetőségét. Támogatja a szolgáltatásokat igénybe vevők, valamint a képviselők együttműködését a szolgáltatást nyújtókkal keletkeztetett konfliktusaik megoldásában.

VI. A Közalapítvány kezelő szerve és képviselete

1. A Közalapítvány kezelője, ügyintéző, ügydöntő és képviselő szerve a 7 tagból álló Kuratórium. A Kuratórium tagjait az Alapító kéri fel írásban. A Kuratórium tagjainak megbízatása 2010. október 31-éig szól. Nem lehet a Kuratórium tagja egészségügyi, szociális vagy gyermekvédelmi intézmény vezetője.

2. A Kuratórium elnökét és a szakterületeket képviselő 3 alelnököt az Alapító kéri fel e tisztség ellátására a Kuratórium tagjai közül.

3. A kuratóriumi tagság megszűnik:

- a) a tag halálával,
- b) a tag lemondásával,
- c) a Kuratórium kijelölésének visszavonásával [Ptk. 74/C. § (6) bekezdés],
- d) a Közalapítvány megszűnésével,
- e) a VI. rész 1. pontjában foglalt időpontban,
- f) a tag megbízatásának a VII/11. pontban foglaltak szerinti visszavonásával, tekintettel az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 11/A. §-ának (4) bekezdésében foglaltakra.

4. A Kuratórium kijelölésének és a tag megbízatásának visszavonására az Alapító jogosult.

5. A Közalapítvány általános és önálló képviselője dr. Csehák Judit, a Kuratórium elnöke, akadályoztatása esetén dr. Németh László alelnök.

A Kuratórium a képviselet módjának és terjedelmének egyidejű írásban történő meghatározásával jogosult a Közalapítvány alkalmazottját felhatalmazni a Közalapítvány képviseletére.

A Közalapítvány bankszámlája feletti rendelkezési jogot dr. Csehák Judit elnök – akadályoztatása esetén dr. Németh László alelnök – és dr. Felmérai István alelnök együttesen gyakorolja.

6. A Kuratórium elnöke:

dr. Csehák Judit

A Kuratórium alelnökei:

Ellátottjogi terület képviseletében:

Ráczné dr. Lehóczky Zsuzsanna

Gyermekjogi terület képviseletében:

dr. Németh László

Betegjogi terület képviseletében:

dr. Felmérai István

Az alelnökök közül az általános helyettesítési jogkörrel megbízott alelnök:

dr. Németh László

A Kuratórium további tagjai:

Betegjogi terület képviseletében:

dr. Jakab Tibor

Ellátottjogi terület képviselőjében:

Rózsavölgyi Anna

Gyermekjogi terület képviselőjében:

dr. Bíró Endre

7. A Kuratórium tagjai tevékenységükért tiszteletdíjban részesülnek, melynek mértéke a tagok esetében a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 1. számú mellékletében foglalt, az „A” fizetési osztály 1. fizetési fokozatában megjelölt garantált illetmény havi összegének 2-szerese, a Kuratórium alelnöke esetében annak 3-szorosa, a Kuratórium elnöke esetében annak 9,5-szerese.

A tiszteletdíj kifizetésére nem kerülhet sor, ha az a Közalapítvány céljainak megvalósulását veszélyezteti.

A Kuratórium tagjai a tiszteletdíjon túlmenően számlával igazolt és a Közalapítvány Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott költségeik megtérítésére jogosultak.

VII. A Kuratórium működése és jogköre

1. A Kuratórium szükség szerint, de évente legalább 6 alkalommal ülésezik. Üléseit az elnök – akadályoztatása esetén az általános helyettesítési jogkörrel megbízott alelnök – írásban oly módon hívja össze, hogy a meghívó átvétele igazolható legyen. A napirendi pontokat és az írásos előterjesztéseket tartalmazó meghívó legkésőbb az ülést 8 nappal megelőzően meg kell érkezzen a meghívottakhoz.

2. A Kuratórium akkor határozatképes, ha ülésén legalább 4 tag jelen van. Határozatképtelenség esetén a Kuratórium ülését változatlan napirenddel 15 napon belül ismét össze kell hívni. Az összehívást a 15 napos határidő figyelembevételével mindaddig meg kell ismételni, amíg a határozatképesség nem biztosított.

Össze kell hívni a Kuratóriumot 15 napon belül akkor is, ha legalább 2 tagja vagy a Felügyelő Bizottság az ülés összehívását írásban, az összehívás céljának megjelölésével kezdeményezi.

3. A Kuratórium a határozatait nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén a levezető elnök szavazata dönt. Minősített többségi szavazáshoz legalább 5 kuratóriumi tag egyhangú döntése szükséges.

4. A Kuratórium hatáskörébe tartozik:

- a) a Közalapítványhoz való csatlakozás elfogadása,
- b) a gazdálkodás irányának meghatározása, a Közalapítvány vagyónával való gazdálkodás,
- c) a Közalapítvány éves pénzügyi tervének, számviteli politikájának, költségvetésének, valamint a Kuratórium éves munkatervének elfogadása,
- d) az éves szakmai beszámoló és pénzügyi elszámolás, valamint a közhasznúsági jelentés elfogadása,

e) a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Vagyonkezelési Szabályzat, a Befektetési Szabályzat és a Közbeszerzési Szabályzat elfogadása,

f) a könyvvizsgáló alkalmazása,

g) a Közalapítvány alkalmazottjának felhatalmazása a Közalapítvány képviselőjére, a képviselő módjának és terjedelmének meghatározása,

h) a Kuratóriumon belüli szakmai területek szerinti munkamegosztás kérdéseiről szóló döntések meghozatala, ideértve a három alelnök tevékenységének meghatározását is,

i) a képviselők alkalmazásához kapcsolódó pályázatok kiírása és azok elbírálása,

j) a képviselők szakmai irányításával kapcsolatos feladatok ellátása, ezen belül különösen:

- a képviselők képzésével, továbbképzésével kapcsolatos feladatok,
- szakmai segítségnyújtás a képviselők munkájának ellátásához,
- a képviselők tevékenységével kapcsolatban felmerült panaszok kivizsgálása,

k) a szakreferensek által elkészített éves szakmai beszámoló elfogadása,

l) a Közalapítvány vállalkozási és befektetési tevékenységéről szóló döntés.

5. A Kuratórium minősített többséggel dönt az alábbi kérdésekben:

a) a Közalapítvány éves pénzügyi tervének, számviteli politikájának, Szervezeti és Működési Szabályzatának, Vagyonkezelési Szabályzatának, Befektetési Szabályzatának, valamint Közbeszerzési Szabályzatának elfogadása,

b) a Kuratórium feladat- és munkatervének elfogadása,

c) az éves beszámoló, valamint a közhasznúsági jelentés elfogadása,

d) a szakreferensek által elkészített éves szakmai beszámoló elfogadása,

e) a 4/f) pontban megjelölt személyi döntés,

f) a Közalapítvány vállalkozási tevékenységéről és 10 millió forintot meghaladó befektetéseiről szóló döntés.

A Szervezeti és Működési Szabályzat egyéb kérdések eldöntéséhez is előírhatja a minősített többséget.

6. A Kuratórium határozatainak meghozatalában nem vehet részt az, aki vagy akinek a közeli hozzátartozója [Ptk. 685. § b) pont] vagy élettársa (a továbbiakban együtt: hozzátartozó) a határozat alapján:

a) kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy

b) bármely más előnyben részesül, illetve a megkötenődő jogügyletben egyébként érdekelt.

Nem minősül előnynek a Közalapítvány cél szerinti juttatása keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás.

7. A Kuratórium ülései nyilvánosak. A Kuratórium egyes napirendi pontok tekintetében zárt ülést rendelhet el, amennyiben annak nyilvánossága személyiségi jogokat sértene. A Kuratórium üléseit az elnök – akadályoztatása

esetén az általános helyettesítési jogkörrel megbízott alelnök – vezeti.

A Kuratórium üléseiről részletes jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a Kuratórium határozatait. A jegyzőkönyvet a levezető elnök és egy felkért tag hitelesíti.

8. A működés nyilvánossága érdekében:

a) A Kuratórium olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelyből megállapítható a döntéseinek tartalma, időpontja, hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya és személye.

b) A Kuratórium döntéseit írásban az átvételt igazolható módon köteles az érintettekkel közölni, a döntések nyilvánosságra hozatalát a Közalapítvány székhelyén történő kifüggesztéssel kell biztosítani, figyelemmel egyúttal a személyiségi jogokra és az adatvédelemre.

c) A Közalapítvány működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés során a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseit is alkalmazni kell.

d) A Kuratórium az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvényben meghatározott közérdekű adatokat az ott előírt módon közzéteszi.

A pályázati felhívásokat, a közhasznúsági jelentés rövidített változatát, az éves mérleget és eredmény-kimutatást – fentiekén túlmenően – a szociális ágazat irányításáért felelős miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) hivatalos lapjában és internetes honlapján is közzé kell tenni. A közhasznúsági jelentés, az éves mérleg és eredmény-kimutatás nyilvánosságra hozatalának határideje minden év június 30-a.

9. A Kuratórium a Közalapítvány előző évi működéséről minden év február 28-áig, vagyoni helyzetéről és gazdálkodásának legfontosabb adatairól – a közhasznúsági jelentést is mellékelve – június 30-áig köteles az Alapítónak írásban beszámolni.

10. A Kuratórium elnökének feladat- és hatásköre:

a) irányítja és vezeti a Közalapítvány tevékenységét, ellátja a Közalapítvány és a Kuratórium működésével kapcsolatos szervezési, gazdálkodási és humánpolitikai feladatokat, továbbá előkészíti a Közalapítvány működésével, gazdálkodásával kapcsolatos döntéseket és gondoskodik azok végrehajtásáról,

b) előkészíti, összehívja és vezeti a Kuratórium üléseit, melyen rendszeresen beszámol az ülések között végzett munkáról, a testület döntéseinek megvalósulásáról,

c) egy személyben képviseli a Kuratóriumot harmadik személyek előtt,

d) a Közalapítvány bankszámlája feletti rendelkezési jogot dr. Felmérai István alelnökkel együttesen gyakorolja,

e) gyakorolja a nem a Kuratóriumhoz telepített munkáltatói jogköröket,

f) a szakreferensek segítségével koordinálja a hatályos jogszabályi keretek között a képviselők munkáját és biztosítja a munka ellátásához szükséges feltételeket,

g) az egyes szakkérdésekben történő döntéshez szükség esetén a kuratóriumi tagok, valamint szakértő segítségét veheti igénybe.

A Kuratórium elnökének akadályoztatása esetén feladat- és hatáskörét az általános helyettesítési jogkörrel megbízott alelnök gyakorolja.

11. A Közalapítvány támogatási pénzeszköz juttatásáról dönteni jogosult tisztségviselői a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően két évente vagyonyilatkozatot tesznek, melynek elmulasztása esetén megbízatásuk az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 11/A. §-ának (4) bekezdése alapján visszavonásra kerül.

VIII. A betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselők rendszere

1. A Közalapítvány feladatát szakterületenként legalább az alábbi létszámmal látja el:

- betegjogi képviselő: 52 fő
- ellátottjogi képviselő: 26 fő
- gyermekjogi képviselő: 26 fő

2. A képviselők foglalkoztatása önkéntes jogviszony keretében is történhet.

3. A Közalapítvány regionális, illetve a fővárosban és a megyékben területi irodákat működtethet.

IX. A Közalapítvány vagyona

1. A Közalapítvány induló vagyona 250 millió, azaz kettőszázötven millió forint, melyet az Alapító bocsát a Közalapítvány rendelkezésére a bírósági nyilvántartásba vételre irányuló kérelem benyújtásával egyidejűleg, letéti számlán elhelyezve. A Közalapítvány bírósági nyilvántartásba vételét követően az Alapító az induló vagyont a Közalapítvány számára nyitott bankszámlán helyezi el.

2. A Közalapítvány a működés biztonsága érdekében az induló vagyomból 5 millió, azaz ötmillió forintot törzsvagyonként elkülönítetten kezel, amely a Közalapítvány működéséhez nem használható fel.

3. A Közalapítvány bevételei:

a) a mindenkori éves költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékű támogatás,

b) a Közalapítvány részére teljesített önkéntes befizetések,

c) a személyi jövedelemadóból a Közalapítvány részére a törvényben meghatározottak szerint felajánlott rész,

d) az alapítványi vagyon hozadéka,

e) a Közalapítvány vállalkozási és befektetési tevékenységéből származó bevétel,

f) egyéb bevételek.

X. A Közalapítvány gazdálkodása, a vagyonfelhasználás szabályai

1. Az alapítványi célokra az induló vagyon – a törzsvagyon kivételével –, továbbá a IX/3. pontban meghatározott közalapítványi bevételek használhatók fel.

Az éves költségvetési törvényben a Minisztérium fejezeti költségvetésében a Közalapítvány céljára fordítható összeg felhasználásának részletes feltételeit a Minisztérium és a Közalapítvány között megkötendő – a közhasznúsági tevékenység feltételeiről szóló – szerződés tartalmazza.

A Közalapítvány az államháztartás alrendszerétől – a normatív támogatás kivételével – csak írásbeli szerződés alapján részesülhet támogatásban. A szerződésben meg kell határozni a támogatással való elszámolás feltételeit és módját.

2. A Közalapítvány vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljai elérése érdekében, azokat nem veszélyeztetve végezhet. A Közalapítvány vállalkozási tevékenységre éves bevételének legfeljebb 10%-át fordíthatja.

A Közalapítvány gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt az Alapító Okiratban meghatározott tevékenységére fordítja.

3. A Közalapítvány befektetési tevékenységet csak az állami garanciavállalással kibocsátott értékpapírok vonatkozásában folytathat. A befektetési tevékenység részletes szabályait a Kuratórium által elfogadott Befektetési Szabályzat tartalmazza.

4. A Közalapítvány pályázat kiírása nélkül évente a vagyona 5%-ának mértékéig, de legfeljebb összesen 1 millió Ft (közvetlen vagy közvetett) támogatást nyújthat az Alapító Okiratban foglalt célokra.

A Közalapítvány a pályázati támogatásban részesüléssel szerződést köt, mely tartalmazza

- a támogatás célját,
- az elszámolás tartalmát, határidejét és az elszámoláshoz szükséges bizonylatokat,
- a pályázati támogatás felhasználásával kapcsolatos ellenőrzés módját,
- a szerződés megszegésének jogkövetkezményeit.

5. A Közalapítvány csak olyan gazdálkodó szervezetben vehet részt, amelyben legalább többségi befolyással rendelkezik, és amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulása mértékét. A Közalapítvány által létrehozott gazdálkodó szervezet további gazdálkodó szervezetet nem alapíthat, és gazdálkodó szervezetben részese-
dést nem szerezhethet.

6. Vagyonfelhasználás módja

A Közalapítvány céljával és közhasznú tevékenységével összefüggésben vagyont – a törzsvagyon kivételével – a Közalapítvány által foglalkoztatott képviselők és alkalmazottak bér- és közterheire, dologi kiadásaira, béren kívüli juttatásaira, a Közalapítvány törvényes működéséhez szükséges megbízási és vállalkozói díjakra, a Kurató-

rium és a Felügyelő Bizottság tagjainak tiszteletdíjára és indokolt dologi kiadásaira, a Közalapítvány működtetésével kapcsolatos költségek fedezésére, a képviselők képzésével és továbbképzésével kapcsolatos kiadásokra, a jogvédelem és jogbiztonság érdekében szükséges elemzések, tanulmányok, kiadványok készíttetésére, szakértői feladatok ellátására használhatja fel.

A vagyonfelhasználás részletes szabályait a Kuratórium által elfogadott Vagyonkezelési Szabályzat tartalmazza.

7. A Közalapítvány a hatályos számviteli szabályok alapján beszámolót készít, amelyet okleveles könyvvizsgáló hitelesít és a Felügyelő Bizottság véleményez a Kuratórium számára.

8. A Közalapítvány éves gazdálkodásának és tevékenységének legfontosabb adatait a VII/8/d) pontban meghatározottak szerint nyilvánosságra hozza. A Közalapítvány éves közhasznúsági jelentéseibe bárki betekinthes, arról saját költségére másolatot készíthet.

A közhasznúsági jelentés tartalmazza:

- a) a számviteli beszámolót,
- b) a költségvetési támogatás felhasználását,
- c) a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást,
- d) a cél szerinti juttatások kimutatását,
- e) központi költségvetési szervtől, elkülönített pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi települési önkormányzattól, települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől kapott támogatás mértékét,
- f) az egyéb bevételek, támogatások és pályázati pénzeszközök felhasználását,
- g) a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások értékét, illetve összegét,
- h) a közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámolót.

9. A Közalapítvány pénzügyeinek és számvitelének folyamatos ellenőrzésére – pályázat útján kiválasztott – könyvvizsgálót bíz meg. A könyvvizsgálóra a felügyelő bizottsági tag összeférhetlenségére vonatkozó jogszabályi rendelkezések az irányadók (lásd XII/8. pont).

XI. Szakreferensek

A szakreferensek feladata a képviselők munkájának – a hatályos jogszabályok, valamint a Kuratórium, illetve a Kuratórium elnöke döntésének keretei között történő – koordinációja, a képviselők munkájának ellátásához szükséges feltételek megszervezése, valamint foglalkoztatásukkal, képzésükkel és továbbképzésükkel összefüggő feladatok ellátása.

XII. A Közalapítvány Felügyelő Bizottsága

1. A Közalapítvány működésének és gazdálkodásának ellenőrzésére 3 tagú Felügyelő Bizottság működik.

2. A Felügyelő Bizottság tagjait az Alapító kéri fel olyan összetételben, hogy abban egy jogász és két közgazdász szerepeljen. A Felügyelő Bizottság tagjainak megbí-

zatása 2010. október 31-éig szól. A Felügyelő Bizottság tagjai ismételten is felkérhetők e tisztségre.

3. A Felügyelő Bizottság tagjai:

dr. Lakatos Hedvig

dr. Kakuszi István

Nyenyestánné Endrész Katalin

4. A bizottsági tagság megszűnik a tag halálával, felkérésének visszavonásával, lemondással, a határozott időtartam lejártával, valamint a Közalapítvány megszűnésével.

5. A Felügyelő Bizottság ellenőrzi a Közalapítvány működését és gazdálkodását. Szükség szerint ellenőrzést tarthat, amelynek során a Közalapítvány könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja, a Kuratórium bármely tisztségviselőjétől jelentést, tagjától és a Közalapítvány bármely alkalmazottjától felvilágosítást és tájékoztatást kérhet.

A Felügyelő Bizottság tagjai a Kuratórium ülésén tanácskozási joggal részt vehetnek.

A Felügyelő Bizottság köteles a Kuratóriumot tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni, ha arról szerez tudomást, hogy

a) a Közalapítvány működése során olyan jogszabálysértés, vagy a Közalapítvány érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, amelynek megszüntetése vagy következményének elhárítása, illetve enyhítése a Kuratórium döntését teszi szükségessé,

b) a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

A Kuratóriumot a Felügyelő Bizottság indítványára – annak megtételétől számított 15 napon belül – össze kell hívni. E határidő eredménytelen eltelte esetén a Kuratórium összehívására a felügyelő szerv is jogosult.

Ha a Kuratórium a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a Felügyelő Bizottság köteles haladéktalanul értesíteni az Alapítót és a törvényességi felügyeletet ellátó szervet.

6. A Felügyelő Bizottság tevékenységéről évente beszámol az Alapítónak, és az Alapító felkérésére soron kívül vizsgálatot tarthat. A Felügyelő Bizottság jelentéseiről a Kuratóriumot is tájékoztatja.

7. A Felügyelő Bizottság feladatai ellátásához – a tagjainak szakértelmét meghaladó speciális kérdésekben – a Közalapítvány költségén szakértőt vehet igénybe.

A Felügyelő Bizottság maga határozza meg ügyrendjét és tagjai közül elnököt választ. A Felügyelő Bizottság működésére a Kuratórium működési szabályait – értelemszerűen – kell azzal az eltéréssel alkalmazni, hogy szükség szerint ülésezik, két tag jelenléte esetén határozatképes és szavazategyenlőség esetén a javaslatot elvetettnek kell tekinteni.

8. Nem lehet a Felügyelő Bizottság elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

a) a Kuratórium elnöke vagy tagja,

b) a Közalapítvánnyal a megbízatásán kívül más tevékenységre irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzés-

re irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképpen nem rendelkezik,

c) a Közalapítvány cél szerinti juttatásából részesül – kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat –, illetve

d) az a)–c) pontokban meghatározott személyek hozzátartozója.

9. A Felügyelő Bizottság tagjai tiszteletdíjra jogosultak, melynek mértéke a Kjt. 1. számú mellékletében foglalt, az „A” fizetési osztály 1. fizetési fokozatában megjelölt garantált illetmény havi összegének 1,5-szerese. A tiszteletdíj kifizetésére nem kerülhet sor, ha az a Közalapítvány céljainak megvalósulását veszélyezteti.

10. A Felügyelő Bizottság tagjai a tiszteletdíjon túlmenően számlával igazolt és a Közalapítvány Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott költségeik megtérítésére jogosultak.

XIII. Egyéb rendelkezések

1. A Közalapítvány vezető tisztségviselője nem lehet olyan személy, aki korábban olyan más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt – annak megszűntét megelőző 2 évben legalább 1 évig –, amelyik az adózás rendjéről szóló törvény szerinti köztartozását nem egyenlített ki.

A vezető tisztségviselő, illetőleg az annak jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

2. A Közalapítvány közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak támogatást nem nyújt, pártoktól támogatást nem kap, országgyűlési vagy önkormányzati választáson képviselőjelöltet nem állít és nem támogat.

3. A Közalapítvány Alapító Okiratát hivatalos lapban közzé kell tenni.

4. A Közalapítvány megszűnése esetén az Alapító köteles a megszűnt Közalapítvány vagyont – a hitelezők kielégítése után – a megszűnt Közalapítvány céljához hasonló célra fordítani, és erről a nyilvánosságot megfelelően tájékoztatni.

Az Alapító Okiratban nem szabályozott kérdésekben a Ptk., az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény, valamint a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény rendelkezései, továbbá az egyéb közalapítványi tárgyú jogszabályok és a kapcsolódó polgári jogi rendelkezések az irányadóak.

Budapest, 2007. szeptember 12.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A pénzügyminiszter
pótpályázati felhívása
Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság tagsági
tiszttségének betöltésére**

A pénzügyminiszter a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: kamarai törvény) 202. §-ának (3) bekezdése alapján nyilvános pótpályázatot hirdet a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság tagsági tiszttségének betöltésére.

A pótpályázat célja a Könyvvizsgálói Közfelügyeleti Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) kamarai törvény 191. §-a szerinti tagjainak a kiválasztása nyilvános pályázat útján.

Pályázatot adhat be az a természetes személy, aki

- a) büntetlen előéletű,
- b) nem áll cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alatt,
- c) megfelelő ismeretekkel és tapasztalatokkal rendelkezik jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységgel összefüggő kérdéskörökben, és
- d) vállalja a kamarai törvényben a Bizottság részére előírt feladatok ellátását.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a) a pályázó személyes adatait (név, cím, születési hely, idő, anyja neve), elérhetőségét,
- b) a pályázó legmagasabb iskolai, illetve szakmai végzettségét,
- c) a kamarai törvényben a Bizottság részére meghatározott feladatok vállalásáról és a Bizottság tagjaira a kama-

rai törvény 190. §-ában előírt feltételek fennállásáról szóló nyilatkozatot, továbbá

d) a kamarai törvény 191. §-ában megfogalmazott feltételeknek való megfelelésről szóló nyilatkozatot.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a) a legmagasabb iskolai, illetve szakmai végzettséget igazoló dokumentumok hiteles másolatát,
- b) 30 napnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt, valamint
- c) részletes szakmai önéletrajzot.

A pályázatban megtévesztő vagy valótlan adatok közlése a pályázatból történő kizárást eredményezi.

A pályázati kiírásban előírt dokumentumok tekintetében hiánypótlásra a hiánypótlási felhívás kézhezvételétől számított 5 napig van lehetőség.

A pályázat benyújtásának határideje: 2007. december 21.

A pályázatokat a pénzügyminiszter 2007. december 31-ig bírálja el, amelynek eredményéről a pályázók levélben kapnak értesítést.

A pályázat elbírálása során előnyt jelent, ha a pályázó pénzügyi, számviteli, ellenőrzési vagy jogi szakterületen közismert, elismert személy.

A pályázatot postai úton, ajánlott küldeményként a következő címre kell megküldeni: *Pénzügyminisztérium Számviteli főosztály (1369 Budapest, Pf. 481)*

A pályázatról felvilágosítás kérhető: Mészáros László, tel.: 06 (1) 327-2385

Dr. Veres János s. k.,
pénzügyminiszter

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság közleménye

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 15. § (1) bekezdése értelmében a Nemzeti Sírkerthez tartozó temetőket, hősi temetőket, hősi temetési helyeket, temetkezési emlékhelyeket, kegyeleti emlékhelyeket és temetési helyeket a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság határozza meg. E felhatalmazás, illetve a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság szervezetéről és feladatairól szóló 146/1999. (X. 1.) Korm. rendelet 3. § a) pontjában biztosított döntési jog alapján:

1. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. március 21-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

26/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította Vas megye temetőiből az alábbi sírhelyeket:

Parcella/tábla	Szakasz	Sor	Sír	Név	Foglalkozás
<i>Szombathely</i>					
<i>Székesegyház</i>					
				Bitnitz Lajos	kanonok, matematikus, nyelvész, régész, az MTA tagja
				Géfin Gyula	kanonok, egyház- és irodalomtörténész, régész
				Nagy János	kanonok, nyelvész, orientalista, teológus, költő, az MTA tagja
				Szabó Imre	püspök, országgyűlési képviselő, író, az MTA tagja
				Szily János, felsőszopori	Szombathely első püspöke
<i>Szalézi (Szent Quirin) templom</i>					
				Ország László	nyelvész, irodalomtörténész, egyetemi tanár
				Pável Ágoston	nyelvész, etnográfus, költő, lapszerkesztő
				Tóth István	szobrász
<i>Szent Márton temető</i>					
A-2			52	Mészáros Hugó	író, költő, polgármester
A-3			109	Kárpáti Kelemen	premontrai szerzetes, kanonok, pedagógus, klasszika-filológus, történész, régész, etnográfus, muzeológus
A-4			10	Kapossy János	művészettörténész, levéltáros
A-5		2	5	Szabó István	1956-os áldozat
A-5		3	4	Szép Gyula	1956-os áldozat
A-6		2	2	Kollarits Tivadar	1956-os áldozat
A-8			7	Balogh Gyula, beödi	történész, levéltáros
<i>Jáki úti temető</i>					
A-dízsírhely			uk-1	Koncz János	hegedűművész
B-3		9	131	Békefi Antal	zeneszerző, főiskolai tanár, folklorista, zenetörténész, karnagy
C-14		11	1	Finta Sándor	költő, író
C-17		7	8	Welther Károly	1956-os áldozat
D-főút	II	bal	17	Smidt Lajos	orvos, kórházigazgató, műgyűjtő
D-6			5 kriptá	Éhen Gyula	jogász, polgármester, országgyűlési képviselő, író
F-1		7	22	Nagy Károly	1956-os áldozat

Parcella/tábla	Szakasz	Sor	Sír	Név	Foglalkozás
F-1		12	12	Magyari Károly	1956-os áldozat
F-2		5	7-8	Jászfi Ferenc	1956-os áldozat
F-6		11	8	Fábián Gyula	etnográfus, író, grafikus
Herényi temető					
B		10	1	Gothard Sándor, herényi	mezőgazdász, csillagász, országgyűlési képviselő
B		14	1	Gothard Jenő, herényi	csillagász, mérnök, feltaláló, az MTA tagja
Szentkirályi temető					
A		8	1	Márffy Alfréd	1956-os áldozat
Bük					
Katolikus templom parkja					
				Nagy Pál, felsőbüki	országgyűlési követ, őrnagy, az MTA tagja
Celldömök					
Kiscelli katolikus temető					
Bal oldal		utolsó sor	7	Gáyer Gyula	jogász, bíró, botanikus, muzeológus
Kápolna kriptája				Hollósy Jusztinián	bencés szerzetes, csillagász, főiskolai tanár, az MTA tagja
Jobb oldal		fősor	1	Szell József, dukai és szentgyörgyvölgyi	1848-as őrnagy
Jobb oldal		fősor	2	Virághalmi Ferenc	író, költő, publicista, 1848-as főhadnagy
Kiscelli evangélikus temető					
A		5	25	Kirchner Elek	lelkész, zeneszerző, karnagy
Alsósági katolikus temető					
Bal oldal		4	1	Kresznerics Ferenc	pap, nyelvész, író, műgyűjtő, az MTA tagja
Duka					
Evangélikus temető					
1			1	Dukai Takách Judit	költő
Kám-Jelihalás					
Jeli-arborétum					
				Ambrózy-Migazzi István, sédeni, remetei, walli és sonnenthurmi gróf	botanikus, a malonyai és a jelihalási arborétum létrehozója, nemzetgyűlési képviselő
Kemenesmagasi					
Temető					
				Berzsenyi Lénárd, egyházas-és nagyberzsenyi	1848-as ezredes
				Papp Ferenc	irodalomtörténész, az MTA tagja
Kemenesmihályfa					
Temető					
				Fehér Ernő	1956-os áldozat
Kenyeri					
Sarlós Boldogasszony templom					
				Czirák Antal Mózes, cziráki és dénesfai gróf	főispán, tárnokmester, országbíró, jogász, az MTA tagja

Parcella/tábla	Szakasz	Sor	Sír	Név	Foglalkozás
				Czirák János József, cziráki és dénesfai gróf	főispán, jogász, bíró, az MTA tagja
				Czirák Béla, cziráki és dénesfai gróf	főispán, főudvarmester, diplomata
				Czirák József, cziráki és dénesfai gróf	főispán, nemzetgyűlési képviselő
<i>Kőszeg</i>					
Városi temető					
A1			K.42	Szent Benedek Rend sírboltja	
A5			K.8	Vönöczky-Schenk Jakab	ornitológus, történész
B3		1	3	Kincs István	katolikus pap, pedagógus, író
B3		6	3	Lehmann Gottfried	kapitány
B3		16	3	Zulawski Béla	őrnagy, vívó, első világháborús hősi halott
C1		18	5	Chernel Kálmán, chernelházi	történész, jogász, író
C1		18	7	Chernel István, chernelházi	ornitológus, jogász
C1			K.31	Miske Kálmán, magyar-csesztvei báró	régész, muzeológus
C2			K.17	Visnya Aladár	biológus, matematikus, pedagógus, muzeológus
C2			K.20	Schultz Imre	pedagógus, író
C3			K.18	Kiss János	altábornagy, posztumusz vezérezredes
<i>Mesterháza</i>					
Temető					
I	régi temető-rész	3	10	Mesterházy István, mesterházi	1848-as ezredes
<i>Nádasd</i>					
Csébi-dombi régi temető					
IV		VIII	44	Braun Károly	1956-os áldozat
<i>Nárai</i>					
Temető, családi mauzóleum					
				Náray-Szabó István, nárai	kémikus, krisztallográfus, feltaláló, egyetemi tanár, dékán, az MTA tagja
				Szabó Imre, nárai	1848-as őrnagy, országgyűlési képviselő
<i>Répcelak</i>					
Régi temető					
D		19	202	Radó Kálmán, szentmártoni	főispán, országgyűlési képviselő
<i>Rum</i>					
Új temető					
A	dísz-sírhely	1	2	Rumi Rajki István	szobrász
<i>Sárvár</i>					
Soproni úti temető					
F		2	16/1	Nógrádi Géza	etnográfus, muzeológus, történész

Parcella/tábla	Szakasz	Sor	Sír	Név	Foglalkozás
U	dísz-sírhely	1	8	Török István	1956-os áldozat
<i>Sorkifalud</i>					
Taródházi temető, családi sírkert					
				Inkey Béla, pallini	geológus, bányamérnök, az MTA tagja
<i>Szeleste</i>					
Alsószelestei temető					
B		11	2	Baich Mihály, varadiai báró	botanikus, a szelestei arborétum létrehozója
<i>Szentgotthárd</i>					
Régi temető					
Kápolna				Cisztercita Rend temetkező-helye	
D-2		7	10	Tánczos Tibor	színész
<i>Táplánszentkereszt</i>					
Országúti temető					
				Széll József, dukai és szentgyörgyvölgyi	főispán, országgyűlési képviselő
				Széll Kálmán, dukai és szentgyörgyvölgyi	miniszterelnök, pénzügyminiszter, országgyűlési képviselő, mezőgazdász, az MTA tagja
<i>Telekes</i>					
Temető					
				Roszner Ervin, roseneggi báró	jogász, főispán, országgyűlési képviselő, fiumei kormányzó, a király személye körüli miniszter
<i>Vasegerszeg</i>					
Kastélypark, családi sírbolt					
				Markusovszky Lajos	orvos, higienista, 1848-as törzsorvos, az MTA tagja
<i>Vép</i>					
Temető					
Bal oldal		39	6	Szijj Vilmos	1956-os áldozat
<i>Vönöck</i>					
Katolikus temető					
Bal oldal		8	8	Jankó Sándor, jenei	erdőmérnök, főiskolai tanár, rektor
<i>Zsennye</i>					
Kastélypark					
Családi sírkert				Békássy Ferenc, békási	költő, első világháborús hősi halott

2. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. június 20-án tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

54/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította az alábbi sírhelyet:

Rákoskeresztúri Új köztemető (1108 Budapest, Kozma u. 8–10.)

Parcella	Sor	Sír
7/XIII	1	1/2

3. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. szeptember 12-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

62/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította az alábbi sírhelyet:
Budafoki temető (1222 Budapest, Temető u. 12.)

Parcella	Sor	Sír
14-3	1	79

4. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. szeptember 12-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

63/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította az alábbi sírhelyet:
Fiumei úti temető (1108 Budapest, Fiumei út 16.)

Parcella	Sor	Sír
Jobb fal mellett		19

5. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. szeptember 12-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

64/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította az alábbi sírhelyet:
Rákoskeresztúri Új köztemető (1108 Budapest, Kozma u. 8-10.)

Parcella	Sor	Sír
28	1	164/165

6. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. szeptember 12-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:

71/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította az 1809-es győri csata emlékművét (Győr-Kisbánya, Veszprémi út).

Dr. Boross Péter s. k.,
a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2008. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél-cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2008. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	121 212 Ft/év	Közlekedési Értesítő	28 476 Ft/év
Határozatok Tára	26 460 Ft/év	Kulturális Közlöny	21 672 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	6 552 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	23 940 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	22 428 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	17 640 Ft/év
Bányászati Közlöny	5 544 Ft/év	Nemzetközi Közlöny	7 400 Ft/év
Belügyi Közlöny	29 232 Ft/év	Oktatási Közlöny	25 200 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	25 452 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	35 028 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	31 752 Ft/év	Sportétesítő	6 048 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	4 284 Ft/év	Statisztikai Közlöny	15 120 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	21 924 Ft/év	Szociális Közlöny	17 892 Ft/év
Gazdasági Közlöny	26 964 Ft/év	Turisztikai Értesítő	14 112 Ft/év
Hírközlési Értesítő	7 560 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	7 560 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	21 420 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	6 048 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	18 900 Ft/év	Pénzügyi Szemle	22 680 Ft/év
Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	17 388 Ft/év	L'udové noviny	5 796 Ft/év
Közigazgatási Szemle	7 400 Ft/év	Neue Zeitung	5 544 Ft/év

A MAGYAR HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	97 200 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	351 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	171 600 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	459 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	216 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	780 000 Ft

Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (DVD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2008. évi éves előfizetési díja

(Áraink a 20%-os áfát tartalmazzák.)

Önálló változat	86 400 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	312 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	156 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	408 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	192 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	708 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2007-es évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 18 480 Ft + áfa.

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.4156 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

